

परिच्छेद १: परिचय

१.१ पृष्ठभूमि

वस्तुगत विवरण भन्नाले कुनै स्थान, क्षेत्रमा रहेको जनसंख्या, भौगोलिक अवस्था, समाजिक विशेषता, प्राकृतिक सम्पदा, आर्थिक अवस्था, विकासको स्थिति आदि स्पष्ट हुने आधारभूत तथ्यांक, सूचक वा आधाररेखाको विवरण रहेको दस्तावेज हो । वस्तुगत विवरणलाई नेपालीमा “पार्श्वचित्र” पनि भनिन्छ । Profile शब्दलाई भूगोल, ईन्जिनियरिङ, चिकित्सा शास्त्र आदि क्षेत्रमा फरक फरक वस्तुको विशेषता विश्लेषण गर्न प्रयोग गरिएता पनि कुनै प्रशासनिक वा भौगोलिक क्षेत्र बारेको तथ्याङ्क प्राप्ती, विश्लेषण तथा प्रस्तुती गरिएको विवरणलाई पनि वस्तुगत विवरण (Profile) भन्ने गरिएको छ ।

विगतमा जिल्ला, नगर तथा गाउँको वस्तुगत विवरणको अभिलेख राख्ने तथा अद्यावधिक गर्ने प्रचलन रहेको थियो । केन्द्रिय तथ्याङ्क विभाग र मातहतका तथ्याङ्क कार्यालयहरुबाट जिल्लाको वस्तुगत विवरण र प्रकाशन गर्ने गरिएको थियो । साथै स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ र तत्सम्बन्धी नियमावली, २०५६ कार्यान्वयन पछि तत्कालिन जिल्ला विकास समिति (जिविस), नगरपालिका र गाविसको नेतृत्वमा जिल्ला, नगर र गाउँको वस्तुगत विवरण तयार गरी प्रकाशन हुन्थ्यो । विषयगत कार्यालयहरु शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि आदिले समेत तथ्यांकीय प्रकाशन भईरहेको छ । केन्द्रिय तथ्याङ्क विभाग अन्तर्गतका कार्यालयहरुले तयार तथा प्रकाशन गर्दै आएको वस्तुगत विवरणमा मुख्य गरेर जनसंख्या, सम्पत्ती तथा आवास सम्बन्धी अधिकतम विवरण समेटेको पाइन्छ, भने स्थानीय निकायको पहल तथा नेतृत्वमा तयार वस्तुगत विवरणमा जनसंख्या, आर्थिक, सामाजिक, साँस्कृतिक, भौतिक, वन तथा वातावरण र संस्थागत विवरण समावेश भएको पाइन्छ । साविकमा गाउँ, नगर र जिल्लाको आवधिक योजना तथा विषयगत रणनीतिक/गुरुयोजना तर्जुमासम्बन्धी मार्गदर्शनहरुले वस्तुगत विवरणलाई रणनीतिक एवम् नतिजामूलक योजना तर्जुमा तथा अनुगमनको आधाररेखा सूचनाको रूपमा प्रस्तुत गरी तयार गर्ने गरिएको थियो ।

नेपालको संविधान अनुसार नेपाल सरकारबाट स्वीकृत संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको कार्य विस्तृतीकरण प्रतिवेदन, स्थानीय तह शासन सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी विधेयक तथा स्थानीय तहको सेवा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी आदेश, २०७४, स्थानीय तहको योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७४ ले स्थानीय तहलाई आ-आफ्नो क्षेत्रको वार्षिक, आवधिक तथा रणनीतिक र दीर्घकालिन योजनाहरू तयार गर्ने, कार्यान्वयन गर्ने र अनुगमन गर्ने जिम्मेवारी प्रदान गरेको छ । सो अनुसार स्थानीय तहको रणनीतिक/आवधिक, एकीकृत एवं वार्षिक योजना तर्जुमा र नतिजा अनुगमनको लागि क्षेत्रगत स्थितिसहित स्थानीय तहको वस्तुगत विवरण तयारी आवश्यक रहेको छ । उक्त विवरणमा आर्थिक, सामाजिक, भौतिक पूर्वाधार, वन तथा वातावरण र संस्थागत विकासका क्षेत्रमा गाउँपालिका तथा नगरपालिका भित्र रहेका भौतिक, प्राकृतिक, धार्मिक, साँस्कृतिक, सामाजिक, मानवीय श्रोत साधनहरूको तथ्याङ्कको विश्लेषण र प्रस्तुती संलग्न हुन आवश्यक छ ।

स्थानीय योजना तर्जुमा तथा अनुगमनलाई सूचनामा आधारित, व्यवस्थित, एकीकृत, नतिजामूलक, सहभागितामूलक र प्रभावकारी बनाउन वस्तुगत विवरणले निर्णयकर्ता तथा विकास प्रदायक संस्थालाई महत्वपूर्ण आधार प्रदान गर्दछ । तसर्थ वस्तुगत विवरणमा योजना तर्जुमा, नतिजा अनुगमन तथा सेवा प्रवाहको लागि आवश्यक आधारभूत विवरण संकलन गर्ने र निश्चित अवधिमा त्यसलाई अद्यावधिक गर्दै उपलब्ध स्रोत साधनको समुचित उपयोग सुनिश्चित गर्नुपर्ने हुन्छ ।

सूचना प्रविधिमा आधारित वस्तुगत विवरण संकलन, भण्डारण, प्रशोधन र विश्लेषणका आधारमा वस्तुगत विवरण प्रकाशन र अद्यावधिक गर्नु नै आर्थिक दृष्टिले समेत दीगो सूचना व्यवस्थापन हुने लक्ष्यका साथ यो कार्यविधि तयार गरिएको हो ।

नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकाको स्थापना मिति २०७३ फाल्गुन २७ को नेपाल सरकारको स्थानीय तह घोषणा अनुसार ३ वटा साविकका गा.वि.स.हरू (मार्पाक, सेम्जोड र कटुञ्जे) मिलेर भएको हो । गाउँपालिकाको हालको सम्पूर्ण वस्तुस्थिती बारे बुझ्न साविक गा.वि.स.हरूका तथ्याङ्कहरूलाई नयाँ स्थानीय तहको संरचना अनुसार परिमार्जित गरिनु पर्दछ । जसले गर्दा प्रत्येक स्थानीय तहले आफ्नो समुदायका लक्षित वर्ग निर्धारण गरी योजनाहरू निर्माण गर्न

सबदछन् । त्यसैले सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक, वातावरणीय जस्ता विभिन्न पक्षहरूलाई समेटि यो वस्तुगत विवरण तयार गरिएको छ ।

१.२ उद्देश्य

यस अध्ययनको मुख्य उद्देश्य नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण तयार गर्न यहाँको सामाजिक, आर्थिक, भौगोलिक तथा अन्य क्षेत्रका तथ्याङ्क संकलन गर्नु हो । त्यसैगरी सुचना र तथ्याङ्कलाई व्याख्या गरी गाउँपालिकाको विश्लेषण तथा मुल्याङ्कन गर्नु पनि यस अध्ययनको अर्को उद्देश्य हो । अन्य विषयगत उद्देश्यहरू यस प्रकार छन् ।

- गाउँपालिकाको आर्थिक, सामाजिक, पुर्वाधार, भौगोलिक तथा राजनैतिक वातावरण बारे जानकारी दिने ।
- गाउँपालिकाको विभिन्न श्रोत साधनहरूको उपलब्धता र अवस्थाको विश्लेषण गर्ने ।
- गाउँपालिका भित्रका क्षेत्रगत कार्यालय तथा संस्थाहरूको एकिकृत जानकारी दिने ।
- गाउँपालिकाको क्षेत्रगत विकासका सम्भावनाहरूको विश्लेषण गर्ने ।
- गाउँपालिकाको आवधिक वा वार्षिक योजना तर्जुमा गर्न सम्पूर्ण क्षेत्रहरू बारे जानकारी दिने ।

१.३ कानूनी तथा नीतिगत आधारहरू

संघीय शासन प्रणाली तथा देहायअनुसारका प्रमुख विद्यमान कानूनी तथा नीतिगत व्यवस्थामा आधारित रही र वस्तुगत विवरण तयारी कार्यविधि बमोजिम यस गाउँपालिका वस्तुगत विवरण तयार गरीएको छ ।

क. नेपालको संविधान: नेपालको संविधानको अनुसूची ५ को क्रमसंख्या १३ मा केन्द्रीय तथ्याङ्क (राष्ट्रिय, अन्तरराष्ट्रिय मानक र गुणस्तर) लाई संघको अधिकारको सूचीमा राखी नेपाल सरकारले यसको मापदण्ड निर्धारण गर्ने जिम्मेवारी प्रदान गरेको छ भने अनुसूची ६ को क्रमसंख्या ६ मा प्रदेश तथ्याङ्कलाई प्रदेशको अधिकारको सूचीमा सूचीकृत गरिएको छ । संविधानको धारा ५७ को उपधारा (४), धारा २१४ को उपधारा (२), धारा २२१ को उपधारा

(२), धारा २२६ को उपधारा (१) अनुसार स्थानीय तहको अधिकारको सूची अनुसूची ८ बमोजिम हुनेछ । नेपालको संविधानको अनुसूची ८ मा स्थानीय तहको अधिकारको सूचीको क्रमसंख्या ६ मा स्थानीय तथ्याङ्क तथा अभिलेख संकलन सम्बन्धी अधिकार तथा क्रमसंख्या १७ मा वेरोजगारको तथ्याङ्क संकलन सम्बन्धी अधिकारलाई सूचीकृत गरेको छ । संविधानको अनुसूची ८ को स्थानीय तहको एकल अधिकारको विस्तृतीकरणले स्थानीय तथ्याङ्क सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड तर्जुमा, वेरोजगारको तथ्याङ्कसहित स्थानीय तहको आधारभूत तथ्याङ्क व्यवस्थापन, तथ्याङ्कीय अभिलेख व्यवस्थापन, सूचना तथा प्रविधियुक्त तथ्याङ्क व्यवस्थापनको जिम्मेवारी स्थानीय सरकारमा रहेको छ ।

ख. नेपाल सरकारबाट स्वीकृत संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको अधिकारहरुको कार्य विस्तृतीकरण प्रतिवेदन: नेपाल सरकारबाट स्वीकृत संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको अधिकारको कार्य विस्तृतीकरणले केन्द्रीय तथ्याङ्क अन्तर्गत तथ्याङ्क सम्बन्धी राष्ट्रिय नीति, कानून, मापदण्ड, राष्ट्रिय तथ्याङ्क प्रणालीको व्यवस्थापन र गुणस्तर निर्धारण, राष्ट्रियस्तरको गणना र सर्वेक्षण व्यवस्थापन, नेपाल स्ट्याण्डर्ड वर्गीकरण र मापदण्ड विकास र प्रयोग र तथ्याङ्कसम्बन्धी सल्लाहकारी भूमिका बारे उल्लेख गरेको छ । यसैगरी प्रदेश तथ्याङ्क अन्तर्गत तथ्याङ्क सम्बन्धी प्रदेश नीति, कानून तथा मापदण्ड, नेपाल स्ट्याण्डर्ड वर्गीकरण र मापदण्ड अनुसार प्रादेशिक तहको तथ्याङ्क व्यवस्थापन, प्रदेश तहको तथ्याङ्कको सूचना प्रणाली व्यवस्थापन तथा प्रादेशिक तथ्याङ्कीय अभिलेख संरक्षण र व्यवस्थापन आदी उल्लेख गरेको छ ।

ग. तथ्याङ्क ऐन, २०१५ तथा नियमावली, २०४१: जनतालाई अधिक मात्रामा ठोस हित हुने नीति निर्धारण गर्न, सरकारी निकायहरुको प्रशासकीय निपुणता बढाउन र मूलकको आर्थिक गतिविधिबारे यथार्थ ज्ञान प्राप्त गर्न नेपाल सरकारलाई यथार्थ आधार चाहिने र त्यस्तो आधार जुटाउन तथ्याङ्क संकलन सम्बन्धी सुविधाको व्यवस्था गर्न तथ्याङ्क संकलन, विश्लेषण, अभिलेख र प्रकाशन गर्ने कामको निमित्त एक केन्द्रीय विभागको स्थापना गरी शान्ति, सुव्यवस्था, जनताको सुविधा र आर्थिक हित कायम राख्न तथ्याङ्क ऐन, २०१५ जारी गरिएको छ । तथ्याङ्क ऐन २०१५ को दफा ७ (क) उपदफा १ अनुसार सरकारी कार्यालय,

सरकारी स्वामित्व भएको वा यस उद्देश्यकोलागि सरकारी सहायता प्राप्त संस्था वा विदेशी व्यक्ति वा संस्थाले व्यवसायिक उद्देश्यले कुनै आर्थिक कुराको लगत, खबर वा तथ्याङ्क संकलन गर्न चाहेमा केन्द्रीय तथ्याङ्क विभागबाट स्वीकृती प्राप्त गर्नु पर्ने व्यवस्था रहेको छ । यस अनुसार तथ्याङ्क संकलन गर्न मनासिव देखिएमा केन्द्रीय तथ्याङ्क विभागले स्वीकृती दिनेछ र त्यसरी स्वीकृती दिँदा विभागले तथ्याङ्क संकलन गर्दा अपनाउनु पर्ने प्रणाली र आवश्यक देखिएका अन्य शर्त समेत तोकिदिन सक्नेछ । तथ्याङ्क नियम, २०४१ अनुसार केन्द्रीय तथ्याङ्क विभागको प्रमुख जिम्मेवारी देहाय अनुसार हुनेछ :-

- (क) नेपाल सरकारबाट स्वीकृत भएका कुराहरुको तथ्याङ्क संकलन, प्रशोधन, संग्रह एवं साँख्यिकीय सुधार, विश्लेषण र प्रकाशन गर्ने गराउने,
- (ख) नेपालभरी तथा कुनै भागमा आर्थिक, सामाजिक, जनसंख्या इत्यादी जुनसुकै कुराको तथ्याङ्क सर्वेक्षण गर्ने र सो सम्बन्धी विवरण संकलन गर्ने गराउने,
- (ग) तथ्याङ्क सम्बन्धी प्रतिवेदन तयार गर्ने
- (घ) राष्ट्रिय गणनाहरु (जनसंख्या, कृषि, उद्योग व्यापार, यातायात र अन्य आवश्यक सबै किसिमका गणना) लिने प्रवन्ध मिलाउने र तिनको संचालन गर्ने भनी उल्लेख गरिएको छ ।

ग. स्थानीय तहको सेवा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी आदेश, २०७४:- स्थानीय तहको शासन संचालन सम्बन्धी विधेयक छलफलको प्रक्रियामा रहेकोले तत्काल स्थानीय तहको शासन सञ्चालन तथा व्यवस्थापनको लागि नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषदको मिति २०७४ जेठ २ गतेको निर्णय अनुसार *स्थानीय तहको सेवा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी आदेश, २०७४* जारी भएको छ । यस आदेशको अनुसूची ३ मा स्थानीय तथ्याङ्क र अभिलेख संकलन बारेमा र अनुसूची ४ मा वडा कार्यालयहरुले योजना तर्जुमा र तथ्याङ्क अध्यावधिक गर्नु पर्ने व्यहोरा उल्लेख छ । प्रस्तुत आदेशमा जनसांख्यिक, प्राकृतिक, आर्थिक, सामाजिक, साँस्कृतिक, भौतिक पूर्वाधार, रोजगारीको अवस्था, कूल ग्राहस्थ उत्पादन, प्रतिव्यक्ति आय, मानव विकास सूचकांक, राजश्व तथा आयव्यय समेतको तथ्याङ्क संकलन र प्रशोधन गरी

राष्ट्रिय तथा स्थानीय सूचना प्रणालीमा आवद्धता र पार्श्वचित्र तथा श्रोत नक्साको अद्यावधिक अभिलेखलाई गाउँपालिका वा नगरपालिकाको काम कर्तव्य र अधिकार भनि उल्लेख गरिएको छ ।

घ. स्थानीय तहको योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७४: यस दिग्दर्शनको दफा १ मा “प्रत्येक स्थानीय तहले वार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमा सहभागितामूलक प्रक्रियाबाट नतिजामूलक ढंगले गर्नु पर्ने र योजना र बजेट तर्जुमा गर्नु पूर्व स्थानिय तहको भौगोलिक, सामाजिक, आर्थिक तथा पूर्वाधार लगायतका क्षेत्रको यथार्थ स्थिती देखिने गरी वस्तुगत विवरण (Profile) तयार गर्नु पर्ने छ” भन्ने व्यवस्था रहेको छ ।

ङ. स्थानीय सरकार संचालन ऐन: २०७४: स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को परिच्छेद ३ दफा ११ को उपदफा २ को च (२) र (३) ड को (२), (४), (५) र (६) मा स्थानीय अभिलेख व्यवस्थापन, दफा ११ को उपदफा २ थ (१), (२) (३), (४) र (५) मा वेरोजगारको तथ्याङ्क संकलन तथा दफा १२ को वडा समितिको काम, कर्तव्य अधिकार अन्तर्गत उपदफा २ को ख मा तथ्याङ्क अद्यावधिक तथा संरक्षण अन्तर्गत खण्डीकृत तथ्याङ्क र सूचनासहितको वडाको पार्श्वचित्र तयार तथा अद्यावधिक गर्ने व्यवस्था रहेको छ ।

१.४ तयारीका चरण

यस गाउँपालिका वस्तुगत विवरण चरणबद्ध, व्यवस्थित र सहभागितामूलक रुपमा निम्न बमोजिमका ७ (सात) चरणहरुमा तयार गरियो ।

१) वस्तुगत विवरणको ढाँचा, सर्वेक्षण औजार र विधि तयारी तथा कार्ययोजना स्वीकृती : स्थानीय वस्तुगत विवरण किन, कसरी, कहिले र कसले गर्ने भनि सबै तहगत प्रक्रिया निर्धारण गर्न शुरुवाती चरणमा वस्तुगत विवरणको सूचकगत स्तरीय ढाँचा, तथ्याङ्क संकलन/सर्वेक्षण औजार र कार्यविधि तयार गरियो ।

२) वस्तुगत विवरण तयारी गोष्ठि : वस्तुगत विवरण तयारीको लागि गाउँपालिकाका पदाधिकारी, कर्मचारी र सरोकारवालाहरु बीच वस्तुगत विवरणको स्तरीय ढाँचा, तथ्याङ्कको

स्रोत तथा तयारी विधिबारे साभ्ना धारणा, बुभ्नाई र अपनत्व कायम गर्न छलफलबाट एक कार्ययोजना तयार गरियो ।

३) सर्वेक्षण वा तथ्याङ्क संकलन : वस्तुगत विवरणका लागि कार्यविधि बमोजिम निर्धारित फाराम प्रयोग गरी आवश्यक तथ्याङ्क, सूचना वा विवरण संकलन गरियो। वस्तुगत विवरणको स्तरीय सूचकगत ढाँचा अनुसार मुख्य गरेर संस्थागत र पारिवारिक सर्वेक्षण गरी प्राथमिक र द्वितीय दूई प्रकारका श्रोतबाट तथ्याङ्क संकलन गरियो ।

४) तथ्याङ्क विश्लेषण र प्रस्तुती : पारिवारिक विवरण तथा संस्थागत सर्वेक्षणबाट प्राप्त तथ्याङ्कलाई तथ्याङ्कको प्रकृति, श्रोत र आवश्यकता अनुसार प्रशोधन तथा विश्लेषण गरियो । यस क्रममा पारिवारिक विवरण सर्वेक्षणबाट प्राप्त तथ्याङ्कलाई कम्प्युटरमा EPIDATA मा तथ्याङ्क प्रविष्ट (Data Entry) गरी SPSS को प्रयोग गरी तथ्याङ्क विश्लेषण गरियो । त्यसैगरी संस्थागत सर्वेक्षणबाट प्राप्त तथ्याङ्कलाई कम्प्युटरको MS Excel सिटमा तथ्याङ्क प्रशोधन गरी तथ्याङ्क शास्त्रीय विधिबाट विश्लेषण गरियो ।

५) वस्तुगत विवरण मस्यौदा तयारी : यस वस्तुगत विवरण तयार गर्न गरिएको तथ्याङ्क संकलन तथा विश्लेषण प्रक्रियाको अन्तिम परिणाम वस्तुगत विवरण प्रतिवेदन दिइएको ढाँचा अनुसार वस्तुगत विवरणको मस्यौदा तयार गरियो । यस अन्तर्गत तथ्याङ्क विश्लेषण गरी प्राप्त भएको सूचनालाई क्षेत्रगत, लैंगिक तथा सामाजिक आधारमा खण्डीकृत गरी निर्धारित ढाँचा बमोजिमका तालिका, सूचकांक, आदि बीच तार्किक सम्बन्धको आधारमा क्रमबद्ध तरिकाले प्रस्तुत गरियो । विश्लेषणका क्रममा कुनै विवरण अधुरो, अस्पष्ट र विरोधाभासपूर्ण देखिएमा सो तथ्याङ्कलाई सरोकारवालासँग पुनः छलफल गरी निक्क्यौल गरियो । वस्तुगत विवरणलाई प्रस्तुत गर्न, बुझ्न र प्रयोग गर्न सजिलो हुने गरी उपयुक्त भाग, खण्ड र उपखण्डमा विभाजन गरी प्रस्तुत गरियो । वस्तुगत विवरण तयार गर्न प्रयोग गरिएका औजार (फाराम) हरुलाई अनुसन्धान पद्धतिको मान्यता अनुरुप अनुसूचीमा राखिएको छ ।

६) गाउँपालिका वस्तुगत विवरण प्रमाणीकरण कार्यशाला :

वस्तुगत विवरणको पहिलो मस्यौदा तयार भए पश्चात वस्तुगत विवरणको मस्यौदामा छलफल गर्न गाउँपालिका प्रमाणीकरण कार्यशालाको आयोजना गरियो । यस कार्यशालामा प्रस्तुत भएका सूचना तथा विवरणको सत्यापन र तथ्य यकिन गरी सुधारकोलागि सुझाव संकलन गरियो । त्यसैगरी मस्यौदाले समेट्न नसकेका विषय क्षेत्र वा परिमार्जन गर्नुपर्ने पक्षहरु केलाई समावेश गर्न सुझाव आदानप्रदान गरियो साथै प्रस्तुत तथ्याङ्क, सूचना तथा विवरणहरुको अन्तरसम्बन्ध र तुलनात्मक पक्षहरु यकिन गरी वस्तुगत विवरण प्रकाशन पश्चात यसका विवरणहरु योजना तर्जुमा, विकास निर्माण, सेवा प्रवाह, कार्यसम्पादन र नतिजा अनुगमनमा उपयोग गर्न प्रोत्साहन गरियो ।

७) वस्तुगत विवरणको प्रतिवेदन तयारी तथा प्रकाशन : प्रमाणीकरण कार्यशालाबाट प्राप्त भएका सुझावहरुलाई समावेश गरी वस्तुगत विवरणलाई अन्तिम रूप दिई प्रकाशन गरियो ।

१.५ वस्तुगत विवरणको लागि तथ्याङ्क संकलन गर्न प्रयोग गरिएका विधीहरु

यो दस्तावेज तयार गर्न मुख्यतया दुई प्रकारका विधीहरु प्रयोग गरिएको थियो ।

क) प्राथमिक तथ्याङ्क : नेपाल सरकार, संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयको ढाँचा अनुसार घरधुरी सर्वेक्षण गरी सूचना संकलन गर्ने फारम गयार गरियो । सो फारम भर्न सम्बन्धित वडाहरुबाट तथ्याङ्क संकलकहरु छनोट गरियो र तथ्याङ्क संकलकहरुले आ-आफ्नो वडाका रहेका सम्पूर्ण घरधुरीहरुमा सर्वेक्षण गरी तथ्याङ्क संकलन गर्नुभयो । वस्तुगत विवरण तयार गर्न प्रयोग भएका फारमहरु यस प्रतिवेदनको अन्तमा राखिएको छ ।

ख) द्वितीयक तथ्याङ्क : नेपाल सरकार, संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयको ढाँचा अनुसार द्वितीयक सूचना संकलन फारम तयार गरियो । त्यसका साथसाथै, क्षेत्रगत कार्यालयका योजना नीति, प्रतिवेदन तथा अन्य प्रकाशनहरु संकलन गरियो ।

गुणस्तरिय तथ्याङ्क संकलन गर्न क्षेत्रगत कार्यालयहरुका बिज्ञहरु, संघसंस्थाका पेशाकर्मीहरु तथा स्थानीय बुद्धिजीवीहरु संग प्रत्यक्ष अन्तर्वार्ता तथा राष्ट्रिय प्रकाशनको सहयोग लिइएको छ । अन्य जानकारीहरु क्षेत्रगत कार्यालयहरुका वार्षिक प्रगति प्रतिवेदनहरु संकलन गरी सम्बन्धित क्षेत्रका बिज्ञहरुको समुहले विश्लेषण गरी तथ्याङ्क संकलन गरियो ।

१.६ वस्तुगत बिबरणको सिमा

तथ्याङ्कलाई दिईएको ढाँचा अनुसार तयार गर्न अधिकतम प्रयास गरिएको छ । तथापी परिवर्तित शासन प्रणाली तथा नयाँ संरचनामा तथ्याङ्क हरुको उपलब्धतालाई मध्यनजर गर्दै केही सुचनाहरु थपघट भएको र ढाँचा अनुसार राख्न सकिएको छैन ।

परिच्छेद २ : गाउँपालिकाको चिनारी

२.१ पृष्ठभूमि

नेत्रावती डबजोड गाउँपालिका प्रदेश नं. ३ को धादिङ जिल्लामा रहेको छ । यस गाउँपालिकाको स्थापना मिति २०७३ फाल्गुन २७ मा भएको हो । यस गाउँपालिकाको नामाकरणको सन्दर्भमा नेत्रावती नदी र डबजोड दरवारको नामबाट नेत्रावती डबजोड गाउँपालिका रहन गएको हो । नेत्रावती नदीको मुहान गणेश हिमालमा रहेको छ । गणेश हिमाल गणेशको आँखा जस्तो ठाउँबाट बग्ने भएकोले यस नदीलाई परापूर्वकालदेखि आँखु खोला भनिन्थ्यो । पछि पण्डित मोहन प्रसाद लामिछानेले यस क्षेत्रमा कोटीहोमको आयोजना गरी धेरै जनमानसको अगाडी आँखु शब्दलाई संस्कृतीकरण गरी यस खोलाको नाम नेत्रावती नदी राखेको भनाई पाईन्छ । सो नदी यस गा.पा. मा करिव पाँच कि.मि. क्षेत्र हुदै बग्ने गर्दछ । सुरुवातमा यस गा.पा को नाम नेत्रावती गा.पा. राखिएता पनि पछि प्रायजसो बसोवास गरिरहेका तामाङ समुदायहरुको समेत प्रतिनिधित्व हुने गरी माग सम्बोधन गर्दै गाउँ सभा बाट साविक सेम्जोड गा.वि.स. मा रहेको प्राचिन ऐतिहासिक वाइवा राजाको डबजोड दरवारको नामलाई जोडेर यस गा.पा. लाई नेत्रावती डबजोड गाउँपालिका भनी नामाकरण गरियो र मिति २०७४/०९/२९ मा नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित गरियो । तामाङ भाषामा डबजोडको अर्थ अग्लो भागमा रहेको दरवार भन्ने बुझिन्छ ।

यस गाउँपालिका साविकका तीन वटा गा.वि.स.हरु (मार्पाक, सेम्जोड र कटुञ्जे) मिलेर बनेको हो । स्थानीयहरुको भनाई अनुसार पृथ्वी नारायण शाहको पालादेखि गोरखा दरवार देखि आरुघाट, कटुञ्जे बजार, भय्याङभुरुड, सामरी हुँदै नुवाकोट दरवार आउने जाने मुख्य सडक रहेको थियो । वि.सं. २०२८ सालमा धादिङ जिल्लाको सदरमुकाम धादिङबेशी हुनु अगाडी सम्म कटुञ्जे बजार धादिङ जिल्लाकै प्रमुख व्यापारिक केन्द्र रहेको थियो भने हाल यो बजार अस्तित्वमा रहन समेत गाह्रो परेको छ ।

साविकको सेम्जोड गा.वि.स वि.सं. २०३६ सालमा सेम्जोड पञ्चायत भनी स्थापना भएको हो । नेपालमा नापी वि.सं. २०३२ सालमा भएकोले त्यो बेला सम्म मार्पाक र कटुञ्जे पञ्चायत मात्र हुदाँ हालसम्म पनि सेम्जोडको नामबाट लालपुर्जा नरहेको पाईन्छ ।

हाल नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकामा पाँचवटा वडाहरु रहेका छन् । यस गाउँपालिकामा विशेष गरी तामाङ, गुरुङ, ब्राह्मण, क्षेत्री, नेवार, मगर तथा दलित समुदायको बसोबास रहेको छ । यस गाउँपालिका भित्र अवस्थित धार्मिक तथा ऐतिहासिक स्थलहरुमा डबजोड दरवार, हेराह ताल, बिन्दुकेशर महादेवस्थान, कुण्डला देवी मन्दिर, बाराही मन्दिर, नववुद्ध क्षेत्र, वाकाराहा, आदि रहेका छन् । यस गाउँपालिकाका मानिसहरुको मुख्य पेसा कृषि भएपनि केही मानिसहरु दैनिक ज्यालादारीमा आधारित मजदुरी, जागिर तथा वैदेशिक रोजगारीमा संलग्न रहेका छन् ।

यस गाउँपालिकाको पूर्वमा नुवाकोटको मेघाङ गाउँपालिका, पश्चिममा त्रिपुरासुन्दरी र गंगाजमुना गाउँपालिका, उत्तरमा खनियाबास गाउँपालिका र दक्षिणमा नीलकण्ठ नगरपालिका रहेका छन् ।

२.२ भौगोलिक अवस्थिति

नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकाको कार्यालय रहेको स्थानको अक्षांश र देशान्तर निम्नानुसार रहेको छ ।

अक्षांश : २७°५८'५७" उ

देशान्तर : ८४°५९'४२" पू

नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकाका विभिन्न वडाहरु रहेको स्थानको अक्षांश र देशान्तर निम्नानुसार रहेको छ ।

तालिका १: वडा कार्यालयहरु र अन्य स्थानहरुको अक्षांश र देशान्तर

वडा नं.	वडा कार्यालय रहेको स्थान	अक्षांश	देशान्तर	कैफियत
१	वडा कार्यालय मार्पाक	२८.००८०७२	८४.९५४७७१	
१	मार्पाक स्वास्थ्य चौकी	२८.००७९१३	८४.९५४५५८	
१	मार्पाक मिलन बजार	२८.००६७२४	८४.९५५९९२	
१	मार्पाक प्रहरी चौकी	२८.००९२१४	८४.९५३०७६	
१	किन्ताङ्फेदी	२८.०२९७१३	८४.९६५८१९	
१	पोल्चेत	२८.००१९१४	८४.९४८६०३	
१	निमार्चोक आवि	२८.०१२३१५	८४.९४८९९३	
१	अन्नपूर्ण आवि	२८.००२०८५	८४.९४९४९४	
१	मङ्गलादेवी आवि	२८.०२६३६४	८४.९६०९७८	
१	निरञ्जना मावि	२८.००६८७०	८४.९५५६५१	
२	वडा कार्यालय ताङ्जोमाने	२७.९९१४४५	८४.९७४६३५	
२	ताङ्जोमाने	२७.९९२९०९	८४.९७४५२४	
२	पोखरा	२८.००७७०३	८४.९७५३६७	
२	धाराधिरी	२७.९८२६१३	८४.९७७२९५	
२	केवरा	२७.९८५६६१	८४.९६३३३९	
२	मार्पाक पोखरा आवि	२८.००९९५८	८४.९७८७२४	
२	ईन्द्रियादेवी आवि	२७.९८५६२३	८४.९६४४९९	
२	थला आवि	२७.९८८४९७	८४.९८४६२६	
३	नेत्रावती डबजोड गा.पा. कार्यालय	२७.९८२५२१	८४.९९५१९०	
३	वडा कार्यालय खलिपाड	२७.९८४५५६	८४.९९७२२१	
३	सेम्जोड स्वास्थ्य चौकी	२७.९८२५३१	८४.९९८२१२	
३	चौतारा	२७.९८७८४६	८४.००२७८९	

३	गैरा	२७.९८१५८०	८५.०२२०५२	
३	टिकाडुड	२७.९८५४७८	८४.९८९५१७	
३	डवजोड दरबार	२७.९९३१४८	८४.९९०६५७	
३	सेम्जोड प्रहरी चौकी	२७.९८३३०४	८४.९९४५८४	
३	गैरा आवि	२७.९८२९५२	८५.०२५०२२	
३	चौतारा मावि	२७.९८४८४१	८४.९९७०३१	
३	बुद्ध आवि	२७.९८१९४१	८४.९९६८७६	
४	वडा कार्यालय गुठीबजार	२७°५७'५७" उ	८४°५९'२८" पू	
४	गुठीबजार	२७°५८'०७" उ	८४°५९'२७" पू	
४	भोक्टेनी	२७°५७'०३" उ	८४°५९'४८" पू	
४	भन्याडभुरुड	२७°५७'११" उ	८५°००'२९" पू	
४	सेल्ले	२७°५८'०३" उ	८४°५७'२७" पू	
४	कुपिण्डे	२७°५८'१४" उ	८४°५७'१३" पू	
४	हजारे	२७°५७'२८" उ	८४°५७'१९" पू	
४	कुण्डला मावि	२७°५८'०७" उ	८४°५९'२७" पू	
४	सुनकन्या आवि	२७°५७'३०" उ	८४°५७'१८" पू	
४	कन्यादेवी आवि	२७°५८'१४" उ	८४°५७'२३" पू	
४	बिन्दुकेशर आवि	२७°५७'२४.६" उ	८४°५९'५५.५" पू	
४	घोर्मु आवि	२७.९६१५१९	८४.९८५५३७	
५	वडा कार्यालय कटुञ्जे	२७.९७४९२५	८४.९४२०२१	
५	कटुञ्जे बजार	२७.९७४६५४	८४.९४२१८४०	
५	हुलाक पाटा	२७.९७२३३७	८४.९९३६४९८	
५	कटुञ्जे स्वास्थ्य चौकी	२७.९७७६२३	८४.९३००८६	
५	कटुञ्जे प्रहरी चौकी	२७.९७२५६०	८४.९२२२७८	
५	घलेगाउँ	२७.९७००२८	८४.९४२८४१	

५	चरङ्गो	२७.९८१०८७	८४.९२५३६०	
५	टोड्के वजार	२७.९७२६९८	८४.९२२३३६	
५	महेन्द्र वाराही मावि	२७.९७२१९४	८४.९३५२१५	
५	नारायणीदेवी आवि	२७.९७४६७८	८४.९४१८८७	
५	ज्ञानोदय आवि	२७.९८७९०६	८४.९१७१४४	
५	शान्तिकाली आवि	२७.९८५५७७	८४.९२२१५७	
५	जटाशंकर आवि	२७.९६९४७३	८४.९३३५९८	

श्रोत : नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकामा गरिएको सर्वेक्षण

सिमाना

नेत्रावती डबजोड गाउँपालिका धादिङ जिल्लामा अवस्थित छ । यस गाउँपालिका साविकका तीन वटा गा.वि.स.हरु (मार्पाक, सेमजोड र कटुञ्जे) मिलेर बनेको हो । यस गाउँपालिकामा पाँच वटा वडाहरु रहेका छन् । हाल नेत्रावती डबजोड गा.पा.को सिमाना निम्नानुसार रहेको छ ।

पुर्व : मेघाङ गाउँपालिका, नुवाकोट

उत्तर : खनियाबास गाउँपालिका, धादिङ

पश्चिम : त्रिपुरासुन्दरी र गंगाजमुना गाउँपालिका, धादिङ

दक्षिण : नीलकण्ठ नगरपालिका, धादिङ

भु-बनावट तथा माटोको प्रकार

नेत्रावती डबजोड गा.पा.को धेरैजसो भाग तल्लो हिमाली क्षेत्रमा पर्छ, जसलाई महाभारत श्रृंखला पनि भनिन्छ । यस क्षेत्रमा महाभारत श्रृंखलामा पाईने चुनढुंगा लगायत अन्य चट्टानहरु पाईन्छ ।

२.३ राजनैतिक अवस्थिती

नेत्रावती डबजोड गाउँपालिका साविकका ३ वटा गा.वि.स.हरु (मार्पाक, सेमजोड र कटुञ्जे) लाई मिलाएर नयाँ संरचना अनुसार मिति २०७३ फाल्गुन २७ मा स्थापना भयो र ५ वटा वडाहरुमा विभाजन गरियो ।

तालिका २: गा.पा.को हालका वडाहरु र समावेश भएका साविकका गा.वि.स. र वडाहरु

नेत्रावती डबजोड गा.पा.को वडाहरु	समावेश भएका साविकका गा.वि.स.हरु	साविकको गा.वि.स.का वडाहरु
१	मार्पाक	२-८
२	मार्पाक	१,९
	सेमजोड	७-९
३	सेमजोड	१-६
४	कटुञ्जे	१-४
५	कटुञ्जे	५-९

श्रोत : नेत्रावती डबजोड गाउँपालिका कार्यालयको वेबसाईट

२.४ प्राकृतिक सम्पदा

यस गाउँपालिका प्राकृतिक सम्पदाका रुपमा धनी रहेको छ । यस क्षेत्रमा विभिन्न नदीनाला, ताल, तलैयाहरु, वन जंगलहरु हुनुका साथै हिमाली क्षेत्रको मनोरम दृश्यावलोकन पनि गर्न सकिन्छ ।

परिच्छेद ३: पारिवारिक विवरण तथा जनसंख्याको अवस्था

३.१ जनसंख्याको वस्तुगत विवरण तथा विश्लेषण

नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकामा को जम्मा जनसंख्या राष्ट्रिय जनगणना वि.सं. २०६८ अनुसार १२८७० रहेको थियो । यस वस्तुगत तयार गर्न हालै गरिएको घरधुरी सर्वेक्षण लाई विश्लेषण गरी आएको तथ्याङ्कहरु निम्न बमोजिम रहेका छन् ।

३.१.१ घरधुरी र जनसंख्या सम्बन्धि विवरण

तलको तालिकामा हालै गरिएको सर्वेक्षण बाट प्राप्त जनसंख्या र घरधुरी सम्बन्धि विवरणहरु प्रस्तुत गरिएको छ । यस गा.पा मा जम्मा घरधुरी ३८२२ रहेको छ भने जम्मा जनसंख्या १४४९९ रहेको छ । उक्त जम्मा जनसंख्या मध्ये ६३४३ जना पुरुष र ८१५६ जना महिलाहरु रहेका छन् । त्यसैगरी औषत परिवार संख्या ३.७९ रहेको छ भने लैंगिक अनुपात ७७.७८ रहेको छ र यसको अर्थ ७८ जना पुरुषको अनुपातमा १०० जना महिला रहेको भन्ने बुझिन्छ ।

तालिका ३ : घरधुरी र जनसंख्या सम्बन्धि विवरण

विवरण	संख्या
घरधुरी संख्या	३८२२
जम्मा जनसंख्या	१४४९९
पुरुष	६३४३
महिला	८१५६
औषत परिवार संख्या	३.७९
लैंगिक अनुपात	७७.७८

श्रोत : नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकामा गरिएको सर्वेक्षण

३.१.२ वडा अनुसार घरधुरी तथा जनसंख्या विवरण

यस तालिकामा वडागत रुपमा घरधुरी संख्या र जनसंख्या देखाईएको छ । वडागत तथ्याङ्क लाई हेर्दा सबैभन्दा धेरै घरधुरी र जनसंख्या वडा नं. ५ मा रहेको देखियो । त्यसैगरी सबैभन्दा कम घरधुरी र जनसंख्या वडा नं. २ मा रहेको छ ।

तालिका ४ : वडा अनुसार घरधुरी तथा जनसंख्या विवरण

वडा नं.	घरधुरी संख्या	जम्मा जनसंख्या	पुरुष	महिला
१	७६२	३०४४	१३२६	१७१८
२	५६०	२१६२	९३७	१२२५
३	७२७	२६१८	११५७	१४६१
४	८७६	३२६३	१४३५	१८२८
५	८९७	३४१२	१४८८	१९२४
जम्मा	३८२२	१४४९९	६३४३	८१५६

श्रोत : नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकामा गरिएको सर्वेक्षण

३.१.३ उमेर समुह र लिंग अनुसार जनसंख्या विवरण

प्रस्तुत तालिकामा नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकामा हाल गरिएको घरधुरी सर्वेक्षण बाट प्राप्त तथ्याङ्क मध्ये विभिन्न उमेर समुहमा रहेका जनसंख्यालाई लिंग अनुसार देखाईएको छ । यस गा.पा. मा पाँच वर्ष मुनिका बालबालिकाहरु जम्मा १२४८ जना रहेका छन् । त्यसैगरी उमेर समुह १५-१९ वर्षका किशोरकिशोरीहरुको संख्या १५७९ रहेको छ भने जेष्ठ नागरिकहरु ६०-६९ सम्मका ११३४ साथै ७० वर्ष वा सो भन्दा माथि जम्मा ८४८ जना रहेका छन् ।

तालिका ५ : उमेर समुह र लिङ्ग अनुसार जनसंख्या विवरण

उमेर समुह										
लिङ्ग	जम्मा	०-४	५-९	१०-१४	१५-१९	२०-२४	२५-४५	४६-५९	६०-६९	७० वा माथि
जम्मा	१४४९९	१२४८	१२८२	१३६३	१५७९	१७५७	२९१५	२३७३	११३४	८४८
पुरुष	६३४३	५३५	५४१	५७२	६३०	७७३	१२५१	१०३२	५९८	४११
महिला	८१५६	७१३	७४१	७९१	९४९	९८४	१६६४	१३४१	५३६	४३७

श्रोत : नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकामा गरिएको सर्वेक्षण

३.१.४ जातजाती अनुसार जनसंख्या विवरण

यस गा.पा को जनसंख्या लाई जातजाती अनुसार विश्लेषण गर्दा यस क्षेत्रमा सबैभन्दा धेरै जनजातीहरुको वसोवास रहेको छ । जनजातीहरुमा विशेष गरी तामाङ, गुरुङ, मगर, नेवार, घले आदि रहेका छन् । त्यसैगरी ब्राह्मण तथा क्षेत्रीहरु १६.८८% रहेका छन् भने दलितहरु १४.२६% रहेका छन् । दलितहरु मध्ये धेरैजसो दमाई र कामी रहेका छन् ।

तालिका ६ : जातजाती अनुसार जनसंख्या विवरण

क्र.स.	जातजाती	जनसंख्या	प्रतिशत
१	दलित	२०५७	१४.१९
२	जनजाती	९९८४	६८.८६
३	ब्राह्मण तथा क्षेत्री	२४४८	१६.८८
४	अन्य	१०	०.०७
जम्मा		१४४९९	१००

श्रोत : नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकामा गरिएको सर्वेक्षण

३.१.४.१ वडागत रुपमा जातजाती सम्बन्धि विवरण

तालिका ७ : वडागत रुपमा जातजाती सम्बन्धि विवरण

जातजाती	वडाहरु					जम्मा
	१	२	३	४	५	
दलित	२९४	२०७	२४४	१०२६	२८६	२०५७
जनजाती	२१०२	१६३५	२३७४	१३११	२५६२	९९८४
ब्राह्मण तथा क्षेत्री	६३८	३२०	०	९२६	५६४	२४४८
अन्य	१०	०	०	०	०	१०
जम्मा	३०४४	२१६२	२६१८	३२६३	३४१२	१४४९९

श्रोत : नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकामा गरिएको सर्वेक्षण

३.१.५ मातृभाषाको अनुसार जनसंख्या

यस गाउँपालिकामा बसोबास गर्ने विभिन्न जातजातीहरुको आ-आफ्नै मातृभाषा रहेता पनि धेरैजसो मानिसहरुले बोल्ने भाषा नेपाली रहेको छ । धेरैजसो मानिसहरुले बोल्ने भाषा नेपाली भाषा नै राष्ट्रिय भाषा र सरकारी आधिकारिक भाषा भएकोले यहाँका स्थानियवासीहरु लाई सरकारी काम कारवाहीमा सहज भएको देखिन्छ ।

३.१.६ धर्मको आधारमा जनसंख्या विवरण

यस गा पा मा बसोबास गर्ने मानिसहरु मध्ये लगभग दुई तिहाई मानिसहरुले बौद्ध धर्म मान्ने गरेका छन् । साथै हिन्दु धर्मावलम्बीहरु लगभग ३१ प्रतिशत रहेका छन् । त्यसैगरी केही मानिसहरुले ईस्लाम धर्मका अनुयायीहरु रहेका छन् । यस गा.पा. को धर्मको आधारमा जनसंख्या लाई तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ८ : धर्मको आधारमा जनसंख्या विवरण

क्र.स.	धर्म	जनसंख्या	प्रतिशत
१	हिन्दु	४५७६	३१.५६
२	बौद्ध	९६८८	६६.८२
३	क्रिस्चियन	२२५	१.५५
४	ईस्लाम	१०	०.०७
जम्मा		१४४९९	१००

श्रोत : नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकामा गरिएको सर्वेक्षण

३.१.६.१ वडागत रूपमा धर्म सम्बन्धि विवरण

तालिका ९ : वडागत रूपमा धर्म सम्बन्धि विवरण

धर्म	वडाहरु					जम्मा
	१	२	३	४	५	
हिन्दु	९१२	५२६	२२४	१९६२	९५२	४५७६
बौद्ध	२०८६	१६१७	२३०५	१२४४	२४३६	९६८८
क्रिस्चियन	३६	१९	८९	५७	२४	२२५
ईस्लाम	१०	०	०	०	०	१०
जम्मा	३०४४	२१६२	२६१८	३२६३	३४१२	१४४९९

श्रोत : नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकामा गरिएको सर्वेक्षण

३.१.७ बसोबासको अवस्थाको आधारमा जनसंख्या विवरण

यस तालिकामा गा.पा.मा स्थायी ठेगाना भएका मानिसहरुको हालको बसोबासको अवस्था वारे विवरण प्रस्तुत गरिएको छ । सर्वेक्षण अनुसार कुल जनसंख्याको करिव ५५% मानिसहरु मात्र हाल यस गाउँपालिकामा बसोबास गरिरहेका छन् भने बाँकी मानिसहरु मध्ये करिव २६% स्वदेशमा अन्यत्र र करिव २०% मानिसहरु विदेशमा बसोबास गरिरहेका छन् । स्वदेशभित्रै अन्यत्र बसोबास गर्नेहरु धेरैजसो धादिङवेशी, त्रिशुली बजार र काठमाण्डौमा बस्ने गर्दछन् ।

मानिसहरूको स्थानान्तरण प्रायजसो पढाई, जागिर वा बैदेशिक रोजगारीको कारणले भएको पाईन्छ ।

तालिका १० : बसोबासको अवस्थाको आधारमा जनसंख्या विवरण

क्र.स.	बसोबासको अवस्था	जनसंख्या	प्रतिशत
१	गणना गरेको ठाउँमा	७८६७	५४.२६
२	स्वदेशमा अन्यत्र	३८२९	२६.४१
३	विदेशमा	२८०३	१९.३३
जम्मा		१४४९९	१००

श्रोत : नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकामा गरिएको सर्वेक्षण

३.१.७.१ वडागत रुपमा बसोबासको अवस्था सम्बन्धि विवरण

तालिका ११ : वडागत रुपमा बसोबासको अवस्था सम्बन्धि विवरण

बसोबासको अवस्था	वडाहरु					जम्मा
	१	२	३	४	५	
गणना गरेको ठाउँमा	१७५७	११६९	१४१९	१८६०	१६६२	७८६७
स्वदेशमा अन्यत्र	७४८	६२१	७२०	८१४	९२६	३८२९
विदेशमा	५३९	३७२	४७९	५८९	८२४	२८०३
जम्मा	३०४४	२१६२	२६१८	३२६३	३४१२	१४४९९

श्रोत : नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकामा गरिएको सर्वेक्षण

३.२ सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने व्यक्तिहरूको विवरण (आ.व. २०७४/७५)

यस गा.पा मा गत आ.व. २०७४/७५ असार मसान्त सम्मको सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने व्यक्तिहरूको विवरण तालिका वनाई देखाईएको छ ।

तालिका १२ : सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने व्यक्तिहरुको विवरण

क्र.स.	विवरण	जम्मा	कैफियत
१	जेष्ठ नागरिक	१०६२	
२	जेष्ठ नागरिक दलित	७६	
३	एकल महिला	३७३	
४	पूर्ण अपाङ्ग	३१	
५	आसिक अपाङ्ग	४९	
कुल जम्मा		१५९१	

श्रोत : नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकाका वडा कार्यालयहरु

३.३ वडा अनुसार सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने व्यक्तिहरुको विवरण (आ.व. २०७४/७५)

यस गा.पा मा गत आ.व. २०७४/७५ असार मसान्त सम्मको वडा अनुसार सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने व्यक्तिहरुको विवरण तालिका बनाई देखाईएको छ । प्राप्त तथ्याङ्क अनुसार वडा नं. ५ मा सबैभन्दा धेरै र वडा नं. २ मा सबैभन्दा कम सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने व्यक्तिहरु रहेको देखिन्छ ।

तालिका १३ : वडा अनुसार सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने व्यक्तिहरुको विवरण

वडा नं	जेष्ठ नागरिक			दलित जेष्ठ नागरिक			एकल	पूर्ण अपाङ्ग			आसिक अपाङ्ग			कुल
	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	जम्मा
१	१०३	७९	१८२	९	४	१३	५६	७	४	११	३	३	६	२६८
२	७७	९३	१७०	३	२	५	५९	१	५	६	७	२	९	२४९
३	१४३	११२	२५५	६	३	९	६०	०	०	०	५	९	१४	३३८
४	१२७	६३	१९०	१३	८	२१	९१	१	१	२	५	८	१३	३१७
५			२६५			२८	१०७			१२			७	४१९
जम्मा			१०६२			७६	३७३			३१			४९	१५९१

श्रोत : नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकाका वडा कार्यालयहरु

परिच्छेद ४: आर्थिक अवस्था

यस परिच्छेद भित्र आर्थिक क्षेत्रको विकासका विभिन्न किसिमका गतिविधिहरू बारे जानकारी प्रस्तुत गरिएको छ । जस अन्तर्गत यस क्षेत्रका मानिसहरूको मुख्य पेशा, वार्षिक आमदानी र खर्च, पर्यटनको सम्भावना, बैंक तथा वित्तिय संस्थाहरूको अवस्था आदिका बारेमा सम्पूर्ण जानकारी रहेको छ । यी बैंक तथा वित्तिय संस्थाहरू मध्ये क बर्गका बैंक तथा अन्य वित्तिय संस्थाहरूले वैदेशिक रोजगारमा रहेकाले सहज रूपमा पैसा पठाउनका लागि विप्रेषण सेवाको सुविधा दिएका रहेछन् । यी बाहेक अन्य वडाहरूमा विभिन्न सहकारी संस्थाहरूको माध्यमबाट वित्तिय कारोवार भईरहेको पाइन्छ । यी सहकारी मार्फत पैसा जम्मा गर्ने, ऋण लिने आदि व्यवस्थाका साथै यस क्षेत्रमा बसोवास गरिरहेका मानिसहरूको कृषिमा नयाँ प्रविधि तथा सिपको सदुपयोग, उधमशिलताको विकास गर्दै जनताको जीवनस्तर सुधार गर्न सहकारी संस्थाहरूको मुख्य भुमिका रहेको पाईन्छ ।

यस क्षेत्रका मानिसहरू सँग कुरा गर्दा प्राय मानिसहरूको आर्थिक अवस्था कमजोर रहेपनि मानिसहरू कृषि पेशानै मुख्य आय श्रोतको रूपमा अवलम्बन गर्ने गरेको पाइयो । यसका साथै वैदेशिक रोजगारबाट आएको विप्रेषण र केही मानिसहरू दैनिक जुगारा चलाउनका लागि ज्यालादारी काममा पनि निर्भर रहेको अवस्था छ ।

४.१ प्रमुख आर्थिक विवरण

४.१.१ मुख्य पेशा सम्बन्धि विवरण

प्रस्तुत तालिकामा यस गा.पा.मा रहेका मानिसहरूको पेशा सम्बन्धि विवरण देखाईएको छ । पेशा सम्बन्धि तथ्याङ्क संकलन १० वर्ष माथिका मानिसहरूमा मात्र गरिएको थियो । यस क्षेत्रका मानिसहरूको आय आर्जनको लागि मुख्य पेशा कृषि तथा पशुपालन र वैदेशिक रोजगारी रहेको पाईन्छ । तथापी विद्यार्थी तथा गृहिणीहरू पनि धेरै रहेका छन् ।, नौ प्रतिशत भन्दा केही बढी मानिसहरू नोकरीमा संलग्न रहेका छन् भने करिव ३% मानिसहरू पेशाको रूपमा व्यापार गरिरहेका छन् ।

तालिका १४ : पेशाको आधारमा जनसंख्या विवरण

क्र.स.	पेशा	जनसंख्या	प्रतिशत
१	कृषि तथा पशुपालन	३१५५	२६.३६
२	नोकरी / जागिर	१०८९	९.१०
३	उद्योग तथा व्यापार	३४७	२.९०
४	ज्याला / मजदुरी	२८६	२.३९
५	बैदेशिक रोजगारी	१९८२	१६.५६
६	विद्यार्थी	२४०१	२०.०६
७	गृहिणी	२७०९	२२.६३
जम्मा		११९६९	१००

श्रोत : नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकामा गरिएको सर्वेक्षण

४.१.२ परिवारको सरदर वार्षिक आम्दानी र खर्च विवरण

यस गाउँपालिकामा भएका जम्मा परिवारको वार्षिक आम्दानी औषतमा रु. २१६,३१० र वार्षिक खर्च रु. १९५,०७० रहेको छ।

तालिका १५ : परिवारको सरदर वार्षिक आम्दानी र खर्च विवरण

क्र.स.	सरदर वार्षिक आम्दानी र खर्च	रकम (रु.)
१	वार्षिक आम्दानी	२१६,३१०।-
२	वार्षिक खर्च	१९५,०७०।-

श्रोत : नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकामा गरिएको सर्वेक्षण

४.१.३ परिवारको खाद्यान्न आत्मनिर्भरताको विवरण

यस तालिकामा परिवारको खाद्यान्न आत्मनिर्भरताको विवरण देखाईएको छ। सर्वेक्षणको क्रममा तपाईंले उत्पादन गरेको खाद्यान्नले कति महिना खान पुग्छ भन्ने प्रश्नमा करिव ४०% घरधुरीले मात्र ९ महिना भन्दा बढी भन्ने जवाफ दिएका छन्। त्यसैगरी ७-९ महिनासम्म पुग्ने करिव

३७% रहेको छ भने करिव १२% परिवारलाई आफैले उत्पादन गरेको खाद्यान्नले ३ महिनासम्म मात्र पुग्ने गरेको छ ।

तालिका १६ : परिवारको खाद्यान्न आत्मनिर्भरताको विवरण

क्र.स.	खान पुग्ने समय (महिना)	घरधुरी	प्रतिशत
१	३ महिनासम्म	४६६	१२.१९
२	४-६ महिनासम्म	४५७	११.९६
३	७-९ महिनासम्म	१४०४	३६.७३
४	९ महिना भन्दा बढी	१४९५	३९.१२
जम्मा		३८२२	१००

श्रोत : नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकामा गरिएको सर्वेक्षण

४.१.४ घर सम्बन्धि विवरण

यस भागमा नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकामा रहेका घर सम्बन्धि विवरणहरु बारे छलफल गरिएको छ । यसका लागि घरको स्वामित्व, घरको छानोको प्रकार, घरको जगको प्रकार, घर भवन मापदण्ड अनुसार र भुकम्प प्रतिरोधी भए नभएको विवरण सम्बन्धि प्रश्नहरु सोधिएको थियो ।

४.१.५ घरको स्वामित्व

यस गा.पा. मा रहेका परिवार मध्ये करिव ९८% घरधुरीको आफ्नै घर रहेको छ भने अन्य परिवारहरुको आफ्नै घर नभई भाडामा र संस्थागत भवनहरुमा बसीरहेको तथ्याङ्क सर्वेक्षणले देखाएको छ ।

तालिका १७ : घरको स्वामित्व

क्र.स.	घरको स्वामित्व	घरधुरी	प्रतिशत
१	नीजि / आफ्नै	३७३९	९७.८३
२	भाडामा	७६	१.९९
३	संस्थागत भवन	७	०.१८
जम्मा		३८२२	१००

श्रोत : नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकामा गरिएको सर्वेक्षण

४.१.६ बसोवास गरेको घरको छानोको प्रकार

यस गा.पा. मा रहेका धेरैजसो (करिव ८९%) घरहरु जस्ता वा च्यादरको छाना भएका छन् । त्यसैगरी करिव ९% घरहरु आर.सि.सि. ढलान भएको र केही घरहरु खरको र ढुङ्गाको छाना भएको पाईन्छ । यस क्षेत्रका मानिसहरु बसोवास गरेको घरको छानोको प्रकार सम्बन्धि तथ्याङ्क तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका १८ : बसोवास गरेको घरको छानोको प्रकार

क्र.स.	घरको छानोको प्रकार	घरधुरी	प्रतिशत
१	फुस वा खरको छाना भएको	५८	१.५२
२	जस्ता वा च्यादरको छाना भएको	३४१२	८९.२७
३	टायल वा ढुङ्गाको छाना भएको	४	०.१०
४	आर.सि.सि. ढलान भएको	३४८	९.११
जम्मा		३८२२	१००

श्रोत : नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकामा गरिएको सर्वेक्षण

४.१.७ बसोवास गरेको घरको जगको प्रकार

यस गा.पा. का मानिसहरु बसोवास गरेको घरको जगको प्रकार सम्बन्धि तथ्याङ्क तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ । जसअनुसार करिव ६०% घरहरुको जग सिमेन्ट र ढुङ्गाले बनेको र करिव ४०% घरहरुको जग माटो र ढुङ्गाले बनेको देखिएको छ ।

तालिका १९ : बसोवास गरेको घरको जगको प्रकार

क्र.स.	घरको जगको प्रकार	घरधुरी	प्रतिशत
१	माटो र ढुङ्गा	१५२३	३९.८५
२	सिमेन्ट र ढुङ्गा	२२९०	५९.९१
३	फ्रेम स्ट्रक्चर	६	०.१६
४	काठको खम्बा	३	०.०८
जम्मा		३८२२	१००

श्रोत : नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकामा गरिएको सर्वेक्षण

४.१.८ बसोवास गरेको घर भवन मापदण्ड अनुसार भए नभएको विवरण

नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकामा गरिएको सर्वेक्षणको क्रममा के तपाईंको घर भवन मापदण्ड अनुसार छ भन्ने प्रश्नको जवाफमा करिव ९२% घरमुलीहरुले आफ्नो घर भवन मापदण्ड अनुसार रहेको जानकारी दिएका छन् ।

तालिका २० : बसोवास गरेको घर भवन मापदण्ड अनुसार भए नभएको विवरण

क्र.स.	घरको विवरण	घरधुरी	प्रतिशत
१	भवन मापदण्ड अनुसार भएको	३५१७	९२.०२
२	भवन मापदण्ड अनुसार नभएको	३०५	७.९८
जम्मा		३८२२	१००

श्रोत : नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकामा गरिएको सर्वेक्षण

४.१.९ बसोवास गरेको घर भुकम्प प्रतिरोधी भए नभएको विवरण

यस गा.पा मा भएका जम्मा घरधुरी मध्ये करिब ९२% घरहरु मात्र भुकम्प प्रतिरोधी छन् भने बाँकी घरहरु भुकम्प प्रतिरोधी नभएको देखिन्छ ।

तालिका २१ : बसोवास गरेको घर भुकम्प प्रतिरोधी भए नभएको विवरण

क्र.स.	घरको विवरण	घरधुरी	प्रतिशत
१	भुकम्प प्रतिरोधी भएको	३५२४	९२.२०
२	भुकम्प प्रतिरोधी नभएको	२९८	७.८०
जम्मा		३८२२	१००

श्रोत : नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकामा गरिएको सर्वेक्षण

४.२ भू उपयोग तथा स्वामित्व

४.२.१ खेतीयोग्य जमिन सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिकामा जम्मा खेतीयोग्य जमिन १४७५ हेक्टर रहेको जिल्ला कृषि विकास कार्यालय धादिङको तथ्याङ्कमा उल्लेख रहेको छ ।

४.२.२ बाँझो जमिन सम्बन्धी विवरण

जिल्ला कृषि विकास कार्यालय धादिङ बाट प्राप्त तथ्याङ्क अनुसार यस गाउँपालिकामा जम्मा खेतीयोग्य जमिन १४७५ हेक्टर मध्ये १०५२ हेक्टर जमिनमा मात्र खेती गरिएको छ भने बाँकी रहेको ४२३ हेक्टर जमिन बाँझो रहेको छ ।

४.३ कृषि तथा पशु विकास

नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकाको प्रमुख रोजगार भनेको कृषि पेशा नै हो । किसानको मुख्य पेशाको रूपमा नगदे वालि प्राय उत्पादन गरिरहेको विवरणहरु प्राप्त भए । यस बाहेक वार्षिक रूपमा केही मात्रामा मकै, कोदो, आलु, धान र गहुँ उत्पादन हुने गरेको छ । किसानहरुले आफूले जिविकोपार्जन गर्नका लागि कृषि पेशा अंगालेको देखियो । यदि यस कृषि पेशालाई

आधुनिक किसिमले अंगाल्न सके भने यस क्षेत्रमा किसानहरुको जिवनस्तर अभ्र माथि उकास्न सरल हुने विवरणले पुष्टि गर्दछ । हालै यस गा.पा को वडा नं. २ लाई आलु र लप्सीको कृषि पकेट क्षेत्र घोषणा गरिएको छ ।

पशुचौपाया तर्फ मानिसहरुले आफ्नो घरको लागि गाई, भैसी र बाखाहरु पालेको पाइन्छ ॥ व्यवसायिक रुपमा कुखुरा पालन, बंगुर पालन पनि केही ठाउँहरुमा गरेको पाइयो । पशु क्षेत्रलाई थप व्यवसायिक रुपमा अगाडी लान सकेमा स्थानीयवासीहरुको आर्यआर्जनमा वृद्धि भई यस क्षेत्रकै आर्थिक विकासमा समेत टेवा पुग्ने देखिन्छ ।

४.३.१ कृषि कार्यको लागि जग्गाको प्रयोग

यस नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकामा गरिएको सर्वेक्षण अनुसार कुल घरधुरीहरु मध्ये करिव ७१ प्रतिशत भन्दा केही बढी घरधुरीहरुले कृषि कार्यको लागि जग्गाको प्रयोग गरिरहेका छन् । कृषि कार्यको लागि जग्गाको प्रयोग सम्बन्धी विवरण तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका २२ : कृषि कार्यको लागि जग्गाको प्रयोग

क्र.स.	जग्गाको प्रयोग	घरधुरी	प्रतिशत
१	जग्गाको प्रयोग गरेको	२७४५	७१.८२
२	जग्गाको प्रयोग नगरेको	१०७७	२८.१८
जम्मा		३८२२	१००

श्रोत : नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकामा गरिएको सर्वेक्षण

४.३.२ सिंचित क्षेत्रफलको विवरण

यस नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकामा कुल खेतीयोग्य जमिन १४७५ हेक्टर रहेकोमा १०५२ हेक्टर मा मात्र खेती गरिएको छ । जसमध्ये कुल सिंचित जमिन ६११ हेक्टर छ भने असिंचित जमिन ४४१ हेक्टर रहेको छ । त्यसैगरी सालैभरी सिंचित जमिन मात्र १८२ हेक्टर रहेको छ ।

तालिका २३ : सिंचित क्षेत्रफलको विवरण

क्र.स.	विवरण	क्षेत्रफल (हे.)	कैफियत
१	सालैभरी सिंचित	१८२	
२	मौसमी सिंचित	४२९	
३	कुल सिंचित क्षेत्रफल	६११	
४	असिंचित जमिन	४४१	
५	खेतीयोग्य जमिन	१४७५	
६	खेती गरिएको जमिन	१०५२	

श्रोत : जिल्ला कृषि विकास कार्यालय, धादिङ

४.३.३ सिंचाई आयोजनाहरूको विवरण

कृषि क्षेत्रको उत्पादन बढाउन सिंचाई आयोजनाहरूको भूमिका अपरिहार्य हुन्छ । यस क्षेत्रमा पनि विभिन्न खोला तथा खोल्साहरूबाट कुलो बनाई सिंचाई गरेको देखिन्छ । प्राप्त तथ्याङ्क अनुसार यस क्षेत्रमा जम्मा २८ वटा सिंचाई आयोजनाहरू रहेका छन् । यस गा.पा.मा रहेका वडा अनुसार सिंचाई आयोजनाहरूको नाम र अनुमानित सिंचित क्षेत्र सम्बन्धि विवरण तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका २४ : सिंचाई आयोजनाहरूको विवरण

क्र.स.	वडा नं.	सिंचाई आयोजनाहरूको नाम	अनुमानित सिंचित क्षेत्र	कैफियत
१	१	मार्पाक तल्लो पोखरा सिंचाई आयोजना	४०० रो	
२	१	धोकरपुर सिंचाई आयोजना	१५० रो	
३	१	बोराड सिंचाई आयोजना	२०० रो	
४	१	साप्टारी सिंचाई आयोजना	६०० रो	

५	१	पोल्चेत सिचाई आयोजना	२६० रो	
६	२	छहरे सिचाई आयोजना	१००० रो	
७	२	तल्लो पोखरा सिचाई आयोजना	९०० रो	
८	२	केवरा सिचाई आयोजना	८०० रो	
९	२	डपसिंह सिचाई आयोजना	१५०० रो	
१०	२	कल्याडडुड सिचाई आयोजना	५०० रो	
११	२	प्लानदेन सिचाई आयोजना	६०० रो	
१२	२	नैबु सिचाई आयोजना	१५०० रो	
१३	२	ताम्राड सिचाई आयोजना	१००० रो	
१४	२	थाङ्ग्रापाड सिचाई आयोजना	८०० रो	
१५	२	गैसवाड सिचाई आयोजना	१५०० रो	
१६	२	पद्मवती सिचाई आयोजना	३०० रो	
१७	३	चक्कर सिंह सिचाई आयोजना		हाल उपयोगमा नरहेको
१८	४	भन्याडभुरुड कालमाटा सिचाई आयोजना	१५० रो	
१९	४	थर्पुहिटी सिचाई आयोजना	६० रो	
२०	४	भोक्टेनी सिचाई आयोजना	१०० रो	२ वटा
२१	४	कुपिन्डे सिचाई आयोजना	६० रो	
२२	४	घोर्मु सिचाई आयोजना	३० रो	

२३	५	माथिल्लो ठाडोखोला सिचाई आयोजना	५० रो	
२४	५	तल्लो ठाडोखोला सिचाई आयोजना	४० रो	
२५	५	ठुलोखेत मुहान सिचाई आयोजना	२०० रो	
२६	५	चिसोखोला सिचाई आयोजना	२०० रो	
२७	५	महादेवस्थान सिचाई आयोजना	२०० रो	
२८	५	ठुलोछाँगा सिचाई आयोजना	५० रो	

श्रोत : जिल्ला कृषि विकास कार्यालय, धादिङ

४.३.४ पशुपालन (चौपाया वा पशुपंक्षि पालन) गरेको विवरण

सर्वेक्षण अनुसार यस गा.पा. मा कुल घरधुरी संख्याको लगभग ८१% घरधुरीहरूले पशुपालन गरेका छन् भने बाँकी घरधुरीहरूमा पशुपालन गरिएको छैन ।

तालिका २५ : पशुपालन सम्बन्धि विवरण

क्र.स.	पशुपालनको विवरण	घरधुरी	प्रतिशत
१	पशुपालन गरेको	३०९३	८०.९३
२	पशुपालन नगरेको	७२९	१९.०७
जम्मा		३८२२	१००

श्रोत : नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकामा गरिएको सर्वेक्षण

४.४ पर्यटन विकास

४.४.१ महत्वपूर्ण धार्मिक, ऐतिहासिक पर्यटकीय ठाउँहरू

नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकामा धेरै धार्मिक तथा ऐतिहासिक महत्वका ठाउँहरू रहेका छन् । तीमध्ये धेरैजसो मठ मन्दिर र गुम्बाहरू रहेका छन् । धेरै धार्मिक तथा ऐतिहासिक ठाउँहरूको पहिचान र अध्ययन अभै हुन बाँकी छ । साविक सेम्जुड गा.वि.स. हाल नेत्रावती डबजोड गाउँपालिका वडा नं. ३ मा रहेको प्राचिन ऐतिहासिक वाइवा राजाको डबजोड दरवार एक महत्वपूर्ण धार्मिक तथा पर्यटकीय स्थलको रूपमा रहेको छ । तामाङ भाषामा डबजोडको अर्थ

अग्लो भागमा रहेको दरवार भन्ने बुझिन्छ । यसै डबजोड दरवार नामलाई जोडेर नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकाको नामाकरण भएको देखिन्छ । यस गा.पा. मा अवस्थित अन्य केही प्रशिद्ध धार्मिक तथा ऐतिहासिक स्थलहरुमा नमोबुद्ध स्तुप, वागाराहा, बिन्दुकेशर, भय्याडभुरुड आदि रहेका छन् । यस गा.पा.मा अवस्थित महत्वपूर्ण धार्मिक तथा ऐतिहासिक ठाउँहरु तलको तालिका बनाई देखाईएको छ ।

तालिका २६ : महत्वपूर्ण धार्मिक, ऐतिहासिक पर्यटकीय ठाउँहरु

क्र.स.	पर्यटकीय स्थलको नाम	ठेगाना	स्थलको महत्व
१	वाहुनडाँडा	वडा नं. १	
२	वाघभैरव अकलादेवी मन्दिर	वडा नं. १	
३	दुईकन्या मन्दिर	वडा नं. १	माघे सक्रान्तीमा मेला लाग्ने
४	सप्तकन्या मन्दिर	वडा नं. १	माघे सक्रान्तीमा मेला लाग्ने
५	साङ्दोपल रिपोतला गुम्बा	वडा नं. १	
६	ल्हास्सो छोईलिङ गुम्बा	वडा नं. १	
७	ठिल्देन गुम्बा	वडा नं. १	
८	सातकन्यादेवी मन्दिर	वडा नं. १	
९	पाँचकन्यादेवी मन्दिर	वडा नं. १	
१०	कागुनेदेवी मन्दिर	वडा नं. १	
११	शिव मन्दिर	वडा नं. १	
१२	अन्नपूर्ण मन्दिर	वडा नं. १	

१३	घाटुदेवी	वडा नं. १	
१४	निरञ्जना मन्दिर	वडा नं. २	
१५	छोचेन गुम्वा	वडा नं. २	
१६	फुल्जेन गुम्वा	वडा नं. २	
१७	फिल्दिन गुम्वा	वडा नं. २	
१८	डवजोड दरवार	वडा नं. ३	वाईवा राजाको दरवार
१९	नमोबुद्ध स्तुप, वागाराह	वडा नं. ३	
२०	हेराहताल	वडा नं. ३	
२१	हिकपचेत, नेलमचेत	वडा नं. ३	पिकनिक स्पट
२२	नफुनगाड सुरुड	वडा नं. ३	
२३	किन्नमती मन्दिर	वडा नं. ३	ऐतिहासिक युद्ध सामाग्री पार्इने
२४	बिन्दकेशर महादेवस्थान	वडा नं. ३	महादेव पार्वती मन्दिर
२५	कलु रिन्पोछ्यो स्तुप (गुम्वा पाड)	वडा नं. ३	
२६	टासीजोड गुम्वा	वडा नं. ३	
२७	गिलिडजोड गुम्वा	वडा नं. ३	
२८	कमला देवी मन्दिर	वडा नं. ४	
२९	सातकन्या देवी मन्दिर	वडा नं. ४	पृथ्वी नारायण शाहले नुवाकोट जिल्ला भाकल गरेको किम्वदन्ती

३०	दामोदर महादेवस्थान	वडा नं. ४	खडेरी पर्दा पुजा गरे पानी पर्ने विश्वास
३१	टाचे छोइलिङ सङ गुम्वा	वडा नं. ४	
३२	छेरप छोइलिङ गुम्वा	वडा नं. ४	
३३	कुण्डलादेवी मन्दिर	वडा नं. ४	
३४	चेण्डीगङ गुम्वा	वडा नं. ४	
३५	छोईलिङ गुम्वा	वडा नं. ४	
३६	सुनकन्या मन्दिर	वडा नं. ४	
३७	भैरवी मन्दिर	वडा नं. ४	
३८	लैलैडाँडा भ्युपोईन्ट	वडा नं. ५	हिमालहरु, नेत्रावती नदी, वडाको सबैजसो भु-भाग देखिने
३९	शिद्धेश्वर मन्दिर	वडा नं. ५	
४०	चुवाबारी मन्दिर	वडा नं. ५	
४१	महादेवथान मन्दिर	वडा नं. ५	
४२	कालिका मन्दिर	वडा नं. ५	
४३	कोटडाँडा	वडा नं. ५	
४४	बाराही मन्दिर	वडा नं. ५	
४५	कृष्ण मन्दिर	वडा नं. ५	
४६	मण्डली थान	वडा नं. ५	

४७	कटुञ्जे पौवा	वडा नं. ५	

श्रोत : नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकामा गरिएको सर्वेक्षण (वडाध्यक्षहरु संग अन्तर्वार्ता)

४.४.२ तालतलैया र प्राकृतिक पोखरीहरुको विवरण

यस नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकामा विभिन्न ताल तलैया हरु रहेका छन् जुन तलको तालिकामा राखिएको छ । ताल तलैयाहरुको उचित संरक्षण र सम्बर्धन गर्न सकेमा आन्तरिक तथा वाह्य पर्यटकीय केन्द्र बन्न सक्छ ।

तालिका २७ : तालतलैया र प्राकृतिक पोखरीहरुको विवरण

क्र.स.	नाम	ठेगाना	कैफियत
१	पोखरी	वडा नं. २	
२	नमोबुद्ध स्तुप, वाकाराह, हेराहताल	वडा नं. ३	

श्रोत : नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकामा गरिएको सर्वेक्षण (वडाध्यक्षहरु संग अन्तर्वार्ता)

४.५ उद्योग, व्यापार तथा वैकिङ्ग

४.५.१ स्थानीय बजार तथा व्यापारिक केन्द्रको विवरण

यस गा.पा. का विभिन्न वडाहरुमा रहेका मुख्य व्यापारिक केन्द्रहरुको विवरण तलको तालिका बनाई देखाइएको छ । यी व्यापारिक केन्द्रहरुमा विशेष गरी दैनिक उपभोग्य वस्तुहरु पाईनुका साथै होटलहरु पनि रहेका छन् ।

तालिका २८ : स्थानीय बजार तथा व्यापारिक केन्द्रको विवरण

वडा नं.	व्यापारिक केन्द्रहरुको नाम	कैफियत
१	मार्पाक मिलन बजार, किन्ताडफेदी	
२	ताड्जो माने	
३	सेम्जोड, चौतारा, टिकाडुड	
४	गुठीबजार, भय्याड भुरुड, भोक्टेनी, सेल्ले	
५	कटुञ्जे बजार, टोड्के, मिलन बजार, हुलाकपाटा	

श्रोत : नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकामा गरिएको सर्वेक्षण (वडाध्यक्षहरु संग अन्तर्वार्ता)

४.५.२ बैंक तथा वित्तीय संस्था (सहकारी संस्था, फाईनान्स, विकास बैंक, बैंक)

यस गा.पा.का विभिन्न वडाहरुमा रहेका बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुको विवरण तलको तालिका बनाई देखाईएको छ । यस क्षेत्रमा धेरैजसो कृषि सहकारी संस्थाहरु रहेको साथै केही वित्तीय संस्था र बैंकहरु रहेका छन् ।

तालिका २९ : बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धि विवरण

क्र.स.	नाम	ठेगाना	कैफियत
१	कृषि बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था	वडा नं. १	
२	जनजागरण कृषि सहकारी संस्था	वडा नं. १	
३	सुविसु साना किसान सहकारी संस्था	वडा नं. १	
४	नेपाल इन्भेस्टमेन्ट बैंक	वडा नं. ३, टिकाडुड	
५	साधना लघुवित्त वित्तीय संस्था	वडा नं. ३, टिकाडुड	
६	साना किसान सहकारी संस्था	वडा नं. ३, चौतारा	

७	बलुमेन्दो सहकारी संस्था	वडा नं. ३, चौतारा	
८	गौतम बुद्ध सहकारी संस्था	वडा नं. ३, चौतारा	
९	कोकोमेन्दो महिला सहकारी संस्था	वडा नं. ३, सेम्जोड	
१०	थोपलखोला कृषि सहकारी संस्था	वडा नं. ४, भन्याडभुरुड	
११	कटुञ्जे कृषि सहकारी संस्था	वडा नं. ४, गुठीबजार	
१२	डिप्रोक्स माइक्रो फाइनान्स	वडा नं. ४, भन्याडभुरुड	
१३	पाविर साना किसान सहकारी संस्था	वडा नं. ५	
१४	संयुक्त कृषि सहकारी संस्था	वडा नं. ५	
१५	बाराही सहकारी संस्था	वडा नं. ५	
१६	कृषि विकास बैंक, कटुञ्जे	वडा नं. ५	

श्रोत : नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकामा गरिएको सर्वेक्षण (वडाध्यक्षहरु संग अन्तर्वार्ता)

४.५.३ बैंक वा वित्तिय संस्थामा खाता भए नभएको विवरण

यस गाउँपालिकामा कुल घरधुरीमध्ये करिव ७१% घरधुरीमा वस्ने कुनै एक सदस्यको बैंक वा वित्तिय संस्थामा खाता रहेको छ भने बाँकी करिव २९% घरधुरीको कुनै पनि बैंक वा वित्तिय संस्थामा खाता नभएको सर्वेक्षणले देखाएको छ ।

तालिका ३० : बैंक वा वित्तिय संस्थामा खाता भए नभएको विवरण

क्र.स.	बैंक वा वित्तिय संस्थामा खाता	घरधुरी	प्रतिशत
१	खाता भएको	२७१२	७०.९६
२	खाता नभएको	१११०	२९.०४
जम्मा		३८२२	१००

श्रोत : नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकामा गरिएको सर्वेक्षण

परिच्छेद ५: सामाजिक अवस्था

सामाजिक अवस्था अन्तर्गत यस नेत्रावती डबजोड गाउँपालिका स्थित शिक्षा, स्वास्थ्य तथा अन्य सेवागत निकाय सम्बन्धि विवरणहरु उल्लेख गरिएको छ । त्यसमध्ये पनि शिक्षा र स्वास्थ्य मानव जिवन तथा सामाजिक विकासको लागि अत्यावश्यक भएकोले साथै सुचनाहरु पनि उपलब्ध भएकोले यी क्षेत्रलाई विशेष जोड दिई तथ्याङ्कहरु प्रस्तुत गरिएको छ ।

५.१ शैक्षिक तथा मानव संसाधन विकास

५.१.१ शैक्षिक अवस्थाको आधारमा जनसंख्या विवरण

यस तालिकामा गा.पा. मा रहेका ५ वर्ष माथिका मानिसहरुको शैक्षिक अवस्था वारे विवरणहरु प्रस्तुत गरिएको छ । सर्वेक्षणबाट प्राप्त तथ्याङ्क अनुसार करिव १२% मानिसहरु लेखपढ गर्न नसक्ने (निरक्षर) र करिव २३% मानिसहरु साधारण लेखपढ (साक्षर) मात्र गर्न सक्ने रहेका छन् । औपचारिक शिक्षा लिएका मध्ये आधारभुत तहमा सबैभन्दा धेरै करिव २६% रहेका छन् ।

तालिका ३१ : शैक्षिक अवस्थाको आधारमा जनसंख्या विवरण

क्र.स.	शैक्षिक अवस्था	जनसंख्या	प्रतिशत
१	पूर्व प्राथमिक	९९३	७.५०
२	आधारभुत तह	३४५०	२६.०४
३	माध्यमिक तह	३२७९	२४.७५
४	स्नातक तह	६९०	५.२१
५	स्नातकोत्तर तह र माथि	१८१	१.३६
६	प्राविधिक एस.एल.सि.	६३	०.४७
७	साधारण लेखपढ (साक्षर)	३०२३	२२.८१
८	लेखपढ गर्न नसक्ने (निरक्षर)	१५७२	११.८६
जम्मा		१३२५१	१००

श्रोत : नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकामा गरिएको सर्वेक्षण

५.१.२ विद्यालयहरुको विवरण

यस नेत्रावती डवजोड गाउँपालिकामा जम्मा २७ वटा विद्यालयहरु रहेका छन् । यी मध्ये ५ वटा मावि, कक्षा १-८ सम्म कक्षा संचालन हुने आवि ४ वटा र कक्षा ५ भन्दा कम कक्षा संचालन हुने जम्मा १६ वटा विद्यालयहरु रहेका छन् । त्यसैगरी वडागत रुपमा हेर्दा वडा नं. १ मा ६ वटा, वडा नं. २ मा ५ वटा, वडा नं. ३ मा ३ वटा, वडा नं. ४ मा ५ वटा र वडा नं. ५ मा ८ वटा विद्यालयहरु रहेका छन् । यस गा.पा. मा रहेका विद्यालयहरुको विवरण, ठेगाना र संचालित कक्षा सम्बन्धी तथ्याङ्क निम्न बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ३२ : विद्यालयहरुको विवरण

क्र.सं.	विद्यालयको नाम	विद्यालयको ठेगाना	संचालित कक्षा	कैफियत
१	निमार्चोक आवि	नेत्रावती १, कोर्थोक	वाविके , कक्षा १....८	
२	अन्नपूर्ण आवि	नेत्रावती १, पोल्चेत	वाविके , कक्षा १....२	
३	मंगलादेवी मावि	नेत्रावती १, बोराड	वाविके , कक्षा १....१०	
४	निरन्जना मावि	नेत्रावती १, मिलनबजार	वाविके , कक्षा १....१२	
५	पञ्चकन्या आवि	नेत्रावती १, धारापानी	वाविके , कक्षा १	
६	मार्पाक पोखरा आवि	नेत्रावती २, माथिल्लो पोखरा	वाविके , कक्षा १....५	
७	जनचाहना आवि	नेत्रावती २, लिङ्गेपिड	वाविके , कक्षा १....३	
८	जनभावना आवि	नेत्रावती १, बाथलडाँडा	वाविके , कक्षा १....३	
९	इन्द्रियादेवी आवि	नेत्रावती २, केवरा	वाविके , कक्षा १....३	
१०	थला आवि	नेत्रावती २, तिखाढुंग	वाविके , कक्षा १....५	
११	शान्ती आवि	नेत्रावती २, धाराधिरी	वाविके , कक्षा १....५	
१२	गैरा आवि	नेत्रावती ३, गैरा	वाविके , कक्षा १....८	

१३	बुद्ध आवि	नेत्रावती ३, सेम्जोड	वाविके ,कक्षा १....५	
१४	चौतारा मावि	नेत्रावती ३, खत्रीपड	वाविके ,कक्षा १....११	
१५	सुनकन्या आवि	नेत्रावती ४, हजारे	कक्षा १....३	
१६	कुन्डलादेवी मावि	नेत्रावती ४, भोग्टेनी	वाविके ,कक्षा १....१२	
१७	शान्तीकाली सा.	नेत्रावती ५, वेतिनी	कक्षा १	
१८	नमूना आवि	नेत्रावती ५, विहारथोक	वाविके ,कक्षा १....३	
१९	विन्दुकेशर आवि	नेत्रावती ४, थर्पू	वाविके ,कक्षा १....५	
२०	कन्यादेवी आवि	नेत्रावती ४, पिपलडाँडा, सेल्ले	वाविके ,कक्षा १....८	
२१	नारायणीदेवी आवि	नेत्रावती ५, कटुन्जेबजार	वाविके ,कक्षा १....५	
२२	महेन्द्र वाराही मावि	नेत्रावती ५, गुरुडडाँडा	वाविके ,कक्षा १....१२	
२३	ज्ञानोदय आवि	नेत्रावती ५, लाकुरे	कक्षा १....८	
२४	शान्तीकाली आवि	नेत्रावती ५, भोटेपँधरो	वाविके ,कक्षा १....५	
२५	जटाशंकर आवि	नेत्रावती ५, धमलागाड	वाविके ,कक्षा १....५	
२६	वालज्योती वाविके	नेत्रावती ५, रिप	वाविके	
२७	घोर्मु वाविके	नेत्रावती ४, घोर्मु	वाविके	

श्रोत : शिक्षा श्रोतव्यक्ति संग गरिएको अन्तर्वार्ता र प्राप्त प्रतिवेदन

५.१.३ विद्यार्थि विवरण

यस गाउँपालिकामा रहेका विद्यालयमा शैक्षिक सत्र २०७५ मा तहगत रूपमा अध्ययनरत विद्यार्थिहरुको विवरण तालिका बनाई प्रस्तुत गरिएको छ । माध्यमिक तहमा अध्ययनरत विद्यार्थि संख्या हेर्दा निरञ्जना मावि मा सबैभन्दा बढी ५०६ जना विद्यार्थिहरु रहेका छन् भने चौतारा मावि मा सबैभन्दा कम २२८ जना विद्यार्थिहरु रहेका छन् । त्यसैगरी कक्षगत रूपमा कक्षा ९

मा सवैभन्दा बढी २२२ जना विद्यार्थिहरु र कक्षा २ मा जम्मा ६२ जना विद्यार्थिहरु रहेका छन् । यस तथ्याङ्क अनुसार चौतारा माविको कक्षा ४ मा १ जना मात्र विद्यार्थि अध्ययनरत रहेको पाईयो ।

माध्यमिक तह

तालिका ३३ : माध्यमिक तहका विद्यार्थि विवरण

क्र. सं.	विद्यालय	ECD	कक्षा १	कक्षा २	कक्षा ३	कक्षा ४	कक्षा ५	कक्षा ६	कक्षा ७	कक्षा ८	कक्षा ९	कक्षा १०	कक्षा ११	कक्षा १२	जम्मा
१	निरञ्जना मावि (कक्षा १...१२)	१४	१०	१४	१३	२५	३०	४१	४६	६०	६७	७२	६३	५१	५०६
२	कुण्डलादेवी मावि (कक्षा १...१२)	१२	१४	१६	१०	१४	२०	२१	२०	३५	३०	२८	४१	२७	२८८
३	महेन्द्र वाराही मावि (कक्षा १...१२)	१०	७	२	४	११	२१	३८	३२	६०	५७	६०	३०	३३	३६५
४	चौतारा मावि (कक्षा १...१०)	१४	३	६	७	१	८	४६	२५	२६	३५	३५	१८	०	२२८
५	मंगलादेवी मावि (कक्षा १...१०)	२२	२४	२४	२७	३०	३०	३२	३४	३७	२५	१८	०	०	३०७
	जम्मा :	७२	५८	६२	६१	८१	१०५	१७८	१५७	२१८	२२२	२१३	१५२	१११	१६५४

श्रोत : शिक्षा श्रोतव्यक्ति संग गरिएको अन्तर्वार्ता र प्राप्त प्रतिवेदन

आधारभूत तह (१-८)

विगतमा निमावि र हाल आधारभूत तह (१-८) मा अध्ययनरत विद्यार्थिहरु सम्बन्धी विवरण तालिकामा देखाईएको छ । प्राप्त तथ्याङ्क अनुसार कक्ष १-८ सम्म कक्षा संचालन भईरहेका विद्यालयहरु जम्मा ४ वटा रहेका छन् । जसमध्ये गैरा आविमा सवैभन्दा बढी १६२ जना विद्यार्थिहरु रहेका छन् भने ज्ञानोदय आवि मा सवैभन्दा कम ५५ जना विद्यार्थिहरु रहेका छन् । यी सवै विद्यालयहरुमा कक्षागत रुपमा रहेका विद्यार्थि संख्या हेर्दा कक्षा ८ मा सवैभन्दा बढी ६८ जना विद्यार्थिहरु र कक्षा २ मा सवैभन्दा कम ३४ जना विद्यार्थिहरु रहेका छन् ।

त्यसैगरी कक्षा ५ सम्म कक्षा संचालन हुने विद्यालयहरुको तथ्याङ्क हेर्दा यी विद्यालयहरुमा जम्मा ५४० जना विद्यार्थिहरु अध्ययनरत रहेका छन् । जसमध्ये ECD मा सबैभन्दा बढी जम्मा १२० जना विद्यार्थि हरु अध्ययनरत छन् । त्यसैगरी विद्यालयतर्फ सबैभन्दा बढी ९१ जना विद्यार्थिहरु मार्पाक पोखरा आविमा रहेका छन् भने सबैभन्दा कम ७ जना विद्यार्थिहरु शान्तिकाली आविमा रहेका छन् ।

तालिका ३४ : आधारभूत तहका विद्यार्थि विवरण

क्र. सं.	विद्यालयको नाम	ECD	कक्षा १	कक्षा २	कक्षा ३	कक्षा ४	कक्षा ५	कक्षा ६	कक्षा ७	कक्षा ८	जम्मा
१	निमाचौक आवि	१३	६	५	११	१५	१४	१७	२०	१८	१२७
२	गैरा आवि	३४	१५	१३	१४	१६	१८	२०	१३	१५	१६२
३	कञ्ज्यादेवी आवि	१५	१२	५	११	१६	१२	१२	१२	१५	११८
४	ज्ञानोदय आवि	०	८	३	३	३	६	७	५	१६	५५
	जम्मा :	६२	४५	३४	३५	५४	५०	५६	५४	६८	४६२
क्र. सं.	विद्यालयको नाम	ECD	कक्षा १	कक्षा २	कक्षा ३	कक्षा ४	कक्षा ५	जम्मा			
१	मार्पाक पोखरा आवि	२४	१५	११	१५	१६	१०	८१			
२	थला आवि	१०	५	११	५	५	७	४७			
३	शान्ति आवि	५	३	३	३	१०	११	३५			
४	बुद्ध आवि	५	३	६	५	७	८	३८			

५	विन्दुकेशर आवि	१२	१५	५	५	८	८	६१
६	नारायणीदेवी आ वि	११	१३	१०	८	५	११	६२
७	शान्तिकाली आ व	५	५	८	८	६	१०	४६
८	शान्ति काली सा. आवि	०	४	३	०	०	०	७
९	जनभावना आवि	७	५	१०	५	०	०	३१
१०	अन्नपूर्ण आवि	४	४	२	०	०	०	१०
११	पञ्चकन्या आवि	५	४	०	०	०	०	१३
१२	जनचाहना आवि	१४	६	५	७	०	०	३२
१३	इन्द्रियादेवी आवि	५	५	५	५	०	०	२०
१४	सुनकन्या आवि	०	१२	४	३	०	०	१५
१५	जटाशंकर आवि	६	४	३	४	०	०	१७
१६	नमुना आवि	०	५	१	१	०	०	११
	जम्मा :	१२५	११२	५१	८२	६५	६५	५४०

श्रोत : शिक्षा श्रोतव्यक्ति संग गरिएको अन्तर्वार्ता र प्राप्त प्रतिवेदन

५.१.३.१ जातजाती अनुसार विद्यार्थिहरुको विवरण

तालिका ३५ : जातजाती अनुसार विद्यार्थिहरुको विवरण

कक्षा	जम्मा		दलित		जनजाती		सिमान्तकृत		अपाङ्ग	
	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा
बाल विकास	१२८	१२९	२४	३३	९३	८५	०	०	१	०
कक्षा १	१०९	१०४	१२	२१	७२	६६	०	०	२	१

कक्षा २	८३	१०५	२३	१९	५६	७३	०	०	०	१
कक्षा ३	९०	८६	२२	१४	५४	५६	०	०	१	०
कक्षा ४	९३	१०६	१८	२३	६०	६९	०	१	०	०
कक्षा ५	१०९	११८	२०	२२	७५	८७	०	०	०	०
कक्षा ६	१०९	१२७	२१	३२	७३	७६	०	०	१	०
कक्षा ७	१००	१११	१३	२९	६७	६३	०	०	०	०
कक्षा ८	१३९	१४७	१३	२२	९२	९७	०	०	१	०
कक्षा ९	९७	१२५	२१	३३	५०	७४	०	०	०	०
कक्षा १०	१००	११३	१०	१४	७३	८२	०	०	०	०
कक्षा ११	५६	७८	०	८	४५	४९	०	०	०	०
कक्षा १२	४९	६२	२	६	३२	४२	०	०	०	०

श्रोत : शिक्षा श्रोतव्यक्ति संग गरिएको अन्तर्वार्ता र प्राप्त प्रतिवेदन

५.१.४ शिक्षकहरुको विवरण

यस नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकाका विभिन्न विद्यालयहरुमा कार्यरत शिक्षकहरुको विवरण विद्यालय अनुसार तहगत रुपमा तालिका बनाई प्रस्तुत गरिएको छ । प्राप्त जानकारी अनुसार यस गा.पा. मा कुल १४४ जना शिक्षकहरु कार्यरत छन् । यस गा.पा. भित्रका सम्पूर्ण विद्यालयमा कार्यरत शिक्षक संख्या हेर्दा सवैभन्दा बढी १७ जना शिक्षकहरु निरञ्जना माविमा रहेका छन् ।

तालिका ३६ : मावि शिक्षकहरुको विवरण

क्र.सं.	विद्यालय	प्रावि	निमावि	मावि	उमावि	वाविके सका	जम्मा
१	निरञ्जना मावि (कक्षा १...१२)	६	४	४	२	१	१७
२	कुण्डलादेवी मावि (कक्षा १...१२)	४	३	३	२	१	१३
३	महेन्द्र वाराही मावि (कक्षा १...१२)	५	४	३	२	१	१५
४	चौतारा मावि (कक्षा १...१०)	६	३	३	०	१	१३
५	मंगलादेवी मावि (कक्षा १...१०)	५	२	१ (अ.)	०	४	१२

श्रोत : शिक्षा श्रोतव्यक्ति संग गरिएको अन्तर्वार्ता र प्राप्त प्रतिवेदन

तालिका ३७ : आवि(१-८) शिक्षकहरुको विवरण

क्र.सं.	विद्यालय	प्रावि	निमावि	मावि	उमावि	वाविके सका	जम्मा
१	निमाचौक आवि ,नेड १	६	१ (अ.)	०	०	२	९
२	गैराआवि ,ने ड ३	५	१ र १ (अ.)	०	०	१	८
३	कञ्ज्यादेवी आवि ,ने ड ४	४	१ (अ.)	०	०	१	६
४	ज्ञानोदय आवि ,ने ड ५	६	०	०	०	०	६

श्रोत : शिक्षा श्रोतव्यक्ति संग गरिएको अन्तर्वार्ता र प्राप्त प्रतिवेदन

तालिका ३८ : आवि(१-५) शिक्षकहरुको विवरण

क्र.सं.	विद्यालय	प्रावि	निमावि	मावि	उमावि	वाविके सका	जम्मा
१	मार्पाक पोखरा आवि ,ने ड २	४	०	०	०	१	५
२	थला आवि ,ने ड २	३	०	०	०	१	४
३	शान्ति आवि ,ने ड २	३	०	०	०	१	४
४	बुद्ध आवि ,ने ड ३	२	०	०	०	१	३
५	विन्दुकेशर आवि ,ने ड ४	२	०	०	०	१	३
६	नारायणीदेवी आवि	४	०	०	०	१	५
७	शान्तिकाली आवि	३	०	०	०	१	४

श्रोत : शिक्षा श्रोतव्यक्ति संग गरिएको अन्तर्वार्ता र प्राप्त प्रतिवेदन

तालिका ३९ : आवि(१-३) शिक्षकहरुको विवरण

क्र.सं.	विद्यालय	प्रावि	निमावि	मावि	उमावि	वाविके सका	जम्मा
१	जनभावना आवि ,ने १	१ (अ.)	०	०	०	१	२
२	अन्नपूर्ण आवि , ने १	१	०	०	०	१	२
३	पञ्चकन्या आवि ने १	०	०	०	०	१	१
४	जनघाहना आवि ,ने २	१	०	०	०	१	२
५	इन्द्रियादेवी आवि ,ने २	१	०	०	०	१	२
६	सुनकन्या आवि ,ने ४	२	०	०	०	०	२

७	जटाशंकर आवि ,ने ड ५	१	०	०	०	१	२
८	नमुना आवि ,ने ड ५	१	०	०	०	०	१

श्रोत : शिक्षा श्रोतव्यक्ति संग गरिएको अन्तर्वार्ता र प्राप्त प्रतिवेदन

तालिका ४० : जम्मा शिक्षक तथा वाविके सका विवरण २०७५

शिक्षण सुधार अनुदान			प्रावि	निमावि	मावि	उमावि अ.	वाविके सका	जम्मा
प्रावि	निमावि	मावि						
१	३	१	७५	१७	१३	६	२८	१४४

श्रोत : शिक्षा श्रोतव्यक्ति संग गरिएको अन्तर्वार्ता र प्राप्त प्रतिवेदन

५.१.५ प्रधानाध्यापकहरुको विवरण

प्रस्तुत तालिकामा यस गाउँपालिका स्थित सम्पूर्ण विद्यालयका प्रधानाध्यापकहरुको नाम तथा सम्पर्क नं. उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका ४१ : प्रधानाध्यापकहरुको विवरण

क्र. सं.	विद्यालयको नाम	वडा नं.	संचालित कक्षा	प्रअ को नाम	फोन नं.
१	निमाचौक आवि	१	वाविके ,कक्षा १....८	युवराज पन्त	९८४५३०६१३०
२	अन्नपूर्ण आवि	१	वाविके ,कक्षा १....२	इश्वरी अधिकारी	९८६५१०५५५०
३	मंगलादेवी मावि	१	वाविके ,कक्षा १....१०	अमृत पोख्रल	९७४५०७३०८० ९८६०२१७५२७
४	निरञ्जना मावि	१	वाविके ,कक्षा १....१२	दिव्यश्वर अधिकारी	९८४५४७२८७८
५	पञ्चकन्या आवि	१	वाविके ,कक्षा १	टिका गुरुड.	

६	मार्पाक पोखरा आवि	२	वाविके ,कक्षा १....५	डोल मायाँ तामाड.	५७४१४१३३५३
७	जनचाहना आवि	२	वाविके ,कक्षा १....३	पार्वती अधिकारी	५८४३१४५६०८
८	जनभावना आवि	१	वाविके ,कक्षा १....३	पार्वती पन्त	५८४११५५२२५
९	इन्द्रियादेवी आवि	२	वाविके ,कक्षा १....३	सुन मायाँ तामाड.	५८४३५१०५७५
१०	थला आवि	२	वाविके ,कक्षा १....५	रेणुका तामाड.	५८४१०६३६४३
११	शान्ती आवि	२	वाविके ,कक्षा १....५	लिलामायाँ तामाड.	५८५१०१६१७८
१२	गैरा आवि	३	वाविके ,कक्षा १....८	होम नारायण श्रेष्ठ	५७५१०१६३५०
१३	बुद्ध आवि	३	वाविके ,कक्षा १....५	विमला तामाड	
१४	चौतारा मावि	३	वाविके ,कक्षा १....११	बल बहादुर तामाड.	५८०३०४४४५१
१५	सुनकन्या आवि	४	कक्षा १....३	मिना गुरुड.	५८०१२८५७३७
१६	कुण्डलादेवी मावि	४	वाविके ,कक्षा १....१२	अमृतमान श्रेष्ठ	५८०८८६२५२८
१७	शान्तीकाली सा.	४	कक्षा १	चितरी मायाँ तामाड.	५८६५२१३२६०
१८	नमूना आवि	४	वाविके ,कक्षा १....३	सिता रिमाल	५८४३३०००५०

१९	विन्दुकेशर आवि	४	वाविके ,कक्षा १....५	नानी मैयाँ भट्ट	९८४३३५३०८८
२०	कन्यादेवी आवि	४	वाविके ,कक्षा १....८	कमल बहादुर तामाड.	९८१३७४४६४
२१	नारायणीदेवी आवि	५	वाविके ,कक्षा १....५	राजन धमला	९८४३२६१०५२
२२	महेन्द्र वाराही मावि	५	वाविके ,कक्षा १....१२	नारायण कुमार गुभाजु	९८१००४५३५२
२३	ज्ञानोदय आवि	५	कक्षा १....८	शंकर प्रसाद थपलिया	९८४९४५५०६६
२४	शान्तीकाली आवि	५	वाविके ,कक्षा १....५	रत्न बहादुर तामाड.	९८४१८१६५८४
२५	जटाशंकर आवि	५	वाविके ,कक्षा १....५	कल्पना न्यौपाने	९८१३५५१३२०
२६	वालज्योती वाविके	५	वाविके	संगिता तामाड.	९८४३३८००६२
२७	घोर्मु वाविके	४	वाविके	सुमित्रा तामाड.	९८४०७७३८४७

श्रोत : शिक्षा श्रोतव्यक्ति संग गरिएको अन्तर्वार्ता र प्राप्त प्रतिवेदन

५.१.६ नेत्रवती डबजोड गाउँपालिका गाउँ शिक्षा समितिको विवरण

नेत्रवती डबजोड गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका विद्यालयहरु बाट गुणस्तरिय शिक्षा प्रदान गर्न आवश्यक कार्यहरु गर्ने उद्देश्यले यस गा.पा. मा गाउँपालिका अध्यक्ष श्री दुर्गकुमार शाक्यको अध्यक्षतामा गाउँ शिक्षा समिति गठन गरिएको छ । यस समितीले नियमित रुपमा विद्यालयहरुको अनुगमन तथा सुपरीवेक्षण गरी प्राप्त जानकारीको आधारमा थप योजना बनाई समग्र शिक्षा क्षेत्रकै विकासमा महत्वपूर्ण भुमिका खोल्ने देखिन्छ । यस समितिका पदाधिकारी हरुको विवरण निम्नानुसार रहेको छ ।

तालिका ४२ : गाउँ शिक्षा समितिका पदाधिकारीहरुको विवरण

क्र.स.	नम	पद	सम्पर्क नं.	कैफियत
१	दुर्गकुमार शाक्य	अध्यक्ष	९८४३३३८११९	
२	उर्मिला तामाङ	सदस्य	९७५१०३४७६४	
३	डिलमान शाक्य	सदस्य	९८५११००५१३	
४	डम्बर बहादुर अधिकारी	सदस्य	९८५११३०७६४	
५	उत्तम कुमार अधिकारी	सदस्य	९८५१०८५७९५	
६	अमृतमान शाक्य	सदस्य	९८६०३२४६२२	
७	हेमराज भट्ट	सदस्य सचिव	९८६०९३२७६५	

श्रोत : शिक्षा श्रोतव्यक्ति संग गरिएको अन्तर्वार्ता र प्राप्त प्रतिवेदन

५.१.६ सामुदायिक अध्ययन केन्द्र सम्बन्धी विवरण

यस नेत्रवती डबजोड गाउँपालिकामा जम्मा तीन वटा सामुदायिक अध्ययन केन्द्रहरु रहेका छन् जुन तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ४३ : सामुदायिक अध्ययन केन्द्र सम्बन्धी विवरण

क्र.स.	सामुदायिक अध्ययन केन्द्रको नाम	अध्यक्षको नाम थर	सम्पर्क नं.	परिचालिकाको नाम
१	निरञ्जना सामुदायिक अध्ययन केन्द्र, मार्पाक	तेज वहादुर अधिकारी	९८४३२५४९२२	शर्मिला चौधरी
२	ताड्जोमाने सामुदायिक अध्ययन केन्द्र	अमर पाख्रिन	९८४९०६७२९९	शान्ति तामाङ
३	कटुञ्जे सामुदायिक अध्ययन केन्द्र	राज कुमार श्रेष्ठ	९८५९२००६०४	बसन्ती श्रेष्ठ

श्रोत : शिक्षा श्रोतव्यक्ति संग गरिएको अन्तर्वार्ता र प्राप्त प्रतिवेदन

५.२ स्वास्थ्य

५.२.१ स्वास्थ्य संस्थाहरुको विवरण

यस नेत्रावती डवजोड गाउँपालिकामा जम्मा ७ वटा स्वास्थ्य संस्थाहरु रहेका छन् । जसमध्ये तीनवटा स्वास्थ्य चौकीहरु र चारवटा सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाइहरु रहेका छन् । जसमध्ये केवरा सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाइ दर्ता प्रक्रियामा रहेको छ । हालसम्म केवरा सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाइमा कार्यरत कर्मचारीहरुको तलव भत्ताको व्यवस्था नेत्रावती डवजोड गाउँपालिकाबाट भईरहेको छ ।

वि.स. २०७५ माघ महिनामा १५ शैयाको पालिका स्तरीय अस्पताल निर्माण गर्न नेत्रावती डवजोड गाउँपालिका वडा नं. ४ स्थित कुण्डलादेवी छेउमा ९ रोपनी जग्गा खरिद भएको छ । नेत्रावती डवजोड प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र नामाकरण भएको उक्त अस्पतालको भवन ३ नं. प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने रु. ९८,५०,०००/- मा निर्माण गर्ने तयारी भईरहेको छ । स्वास्थ्य संस्थाहरुको भौगोलिक अवस्था हेर्दा सबैजसो ठाउँमा पायक पर्ने गरी राखिएको पाइयो । तलको तालिकामा स्वास्थ्य संस्थाहरुको नाम, ठेगाना र भवनको अवस्था प्रस्तुत गरिएका छन् ।

तालिका ४४ : स्वास्थ्य संस्थाहरुको विवरण

क्र.स.	स्वास्थ्य संस्थाहरु	ठेगाना	भवनको संख्या र अवस्था	कैफियत
१	मार्पाक स्वास्थ्य चौकी	वडा नं. १	२ पक्की	
२	सेम्जोड स्वास्थ्य चौकी	वडा नं. ३	१ प्रिफ्याब	
३	कटुञ्जे स्वास्थ्य चौकी	वडा नं. ५	१ पक्की, १ प्रिफ्याब	
४	किन्ताडफेदी सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाई	वडा नं. १	१ पक्की, भाडामा	
५	गौरा सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाई	वडा नं. ३	१ अस्थायी टहरामा	भवन बन्ने प्रक्रिया

				अगाडी बढेको
६	भोक्टेनी सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाई	वडा नं. ४	१ निर्माणाधिन	
७	केवरा सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाई	वडा नं. २	१ कच्ची, हुंगा माटोको भवन	दर्ता प्रक्रियामा

श्रोत : गा.पा. को स्वास्थ्य शाखा बाट प्राप्त प्रतिवेदन

५.२.२ स्वास्थ्य सेवामा मानव संसाधन

यस नेत्रावती गाउँपालिकामा स्वास्थ्यकर्मी तथा कर्मचारीहरुको स्वीकृत दरवन्दी, पदपुर्ति र हाल कार्यरत कर्मचारीहरुको संख्या तलको तालिकामा देखाईएको छ । हे.अ./सि.अ.हे.व.हरुको हकमा दुई जनालाई गाउँपालिका स्थित स्वास्थ्य शाखामा कामकाज गर्न खटाईएको छ । स्वास्थ्य चौकीमा अ.न.मी र अ.हे.व. हरु ६-६ जनाको दरवन्दी रहेपनि ३-३ जना मात्र रहेको देखिन्छ । स्थायी कर्मचारीहरुको दरवन्दी सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाईहरुमा नहुने हुँदा सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाईहरुमा करार सेवामा कर्मचारीहरु कार्यरत रहेका छन् ।

तालिका ४५ : स्वास्थ्य सेवामा मानव संसाधन

पद	स्वीकृत दरवन्दी संख्या	पदपुर्ति	कार्यरत			कैफियत
			स्थायी	करार (सरकारी)	करार (करार)	
हे.अ./सि.अ.हे.व.	३	३	१			२ काज
सि.अ.न.मी./अ.न.मी	६	३	३		३	
अ.हे.व.	६	३	३		३	
का.स.	३	१	१		६	
जम्मा	१८	१०	८		११	

श्रोत : गा.पा. को स्वास्थ्य शाखा बाट प्राप्त प्रतिवेदन

५.२.३ खोप क्लिनिकहरुको विवरण

खोप सेवाको पहुँच वढाउन स्वास्थ्य संस्थामा बाहेक पनि खोप क्लिनिकहरु संचालन गर्ने राष्ट्रिय नीति अनुसार यस नेत्रावती गाउँपालिकामा पनि खोप क्लिनिकहरु संचालनमा रहेका छन् । तलको तालिकामा हरेक महिना संचालन हुने खोप क्लिनिकहरु , सो खोप क्लिनिक संचालन गर्ने स्वास्थ्य संस्था र स्वास्थ्य संस्थाबाट पैदल दुरी सम्बन्धि विवरण देखाईएको छ जस अनुसार यस गाउँपालिकामा हरेक महिना १३ वटा स्थानमा खोप क्लिनिकहरु संचालन हुने गरेका छन् ।

तालिका ४६ : खोप क्लिनिकहरुको विवरण

क्र.स.	खोप क्लिनिकको नाम	जिम्मेवार स्वास्थ्य संस्था	स्वास्थ्य संस्थाबाट पैदल दुरी
१	निमार्चोक	मार्पाक स्वास्थ्य चौकी	१ घण्टा
२	बोराड	मार्पाक स्वास्थ्य चौकी	१:३० घण्टा
३	पोखरा	मार्पाक स्वास्थ्य चौकी	१ घण्टा
४	स्वास्थ्य चौकी भवन	मार्पाक स्वास्थ्य चौकी	
५	धाराधिरी	सेम्जोड स्वास्थ्य चौकी	१ घण्टा
६	केवरा	सेम्जोड स्वास्थ्य चौकी	२ घण्टा
७	गौरा	सेम्जोड स्वास्थ्य चौकी	१ घण्टा
८	स्वास्थ्य चौकी भवन	सेम्जोड स्वास्थ्य चौकी	
९	थर्पु भञ्ज्याङ	कटुञ्जे स्वास्थ्य चौकी	२ घण्टा
१०	सेल्ले वजार	कटुञ्जे स्वास्थ्य चौकी	१:३० घण्टा
११	चरडे पौवा	कटुञ्जे स्वास्थ्य चौकी	१:३० घण्टा
१२	भोगटेनी	कटुञ्जे स्वास्थ्य चौकी	१:४५ घण्टा
१३	स्वास्थ्य चौकी भवन	कटुञ्जे स्वास्थ्य चौकी	

श्रोत : गा.पा. को स्वास्थ्य शाखा बाट प्राप्त प्रतिवेदन

५.२.४ गाउँघर क्लिनिकको विवरण

स्वास्थ्य संस्थाबाट टाढा रहेको बस्तीहरुमा स्वास्थ्य सेवा दिने उद्देश्यले गाउँघर क्लिनिकहरु संचालन हुने गर्दछन् । यस नेत्रावती गाउँपालिकामा हरेक महिना संचालन हुने गाउँघर क्लिनिकहरु, सो गाउँघर क्लिनिकहरु संचालन गर्न जिम्मेवार स्वास्थ्य संस्था र स्वास्थ्य संस्थाबाट पैदल दुरी सम्बन्धि विवरण देखाईएको छ, जस अनुसार यस गाउँपालिकामा हरेक महिना १० वटा स्थानमा गाउँघर क्लिनिकहरु संचालन हुने गरेका छन् । सो गाउँघर क्लिनिकहरुमा सामान्य उपचार, बालरोग उपचार, पोषण, परिवार नियोजन, गर्भवती जाँच लगायतका सेवाहरु संचालनमा रहेका छन् ।

तालिका ४७ : गाउँघर क्लिनिकको विवरण

क्र.स.	गाउँघर क्लिनिकको नाम	जिम्मेवार स्वास्थ्य संस्था	स्वास्थ्य संस्थाबाट पैदल दुरी
१	निमार्चोक	मार्पाक स्वास्थ्य चौकी	१ घण्टा
२	बोराड	मार्पाक स्वास्थ्य चौकी	१:३० घण्टा
३	पोखरा	मार्पाक स्वास्थ्य चौकी	१ घण्टा
५	धाराधिरी	सेम्जोड स्वास्थ्य चौकी	१ घण्टा
६	केवरा	सेम्जोड स्वास्थ्य चौकी	२ घण्टा
८	थर्पु भञ्ज्याङ	कटुञ्जे स्वास्थ्य चौकी	२ घण्टा
९	सेल्ले वजार	कटुञ्जे स्वास्थ्य चौकी	१:३० घण्टा
१०	चरडेपौवा	कटुञ्जे स्वास्थ्य चौकी	१:३० घण्टा

श्रोत : गा.पा. को स्वास्थ्य शाखा बाट प्राप्त प्रतिवेदन

५.२.५ खोप सेवाको विवरण

यस नेत्रावती गाउँपालिकामा रहेका स्वास्थ्य शाखा बाट प्राप्त भएको प्रतिवेदन अनुसार बिगत तीन आर्थिक वर्षको (आ.व. ०७१/७२, ०७२/७३, ०७३/७४) खोप सम्बन्धि तथ्याङ्कलाई तलको तालिकामा देखाईएको छ । जसअनुसार बि.सि.जि. खोपको कभरेज आ.व. ०७१/७२ मा

६३ प्रतिशत रहेकोमा आ.व. ०७३/७४ मा घटेर ४९.३ प्रतिशत रहेको छ । डि.पि.टि., हेप बि, हिब को तेस्रो मात्राको कभरेज सोही आ.व. हरुमा ६७ देखि ७६ प्रतिशत पुगेको छ । आ.व. ०७२/७३ देखि सुरु भएको निमोनिया रोग विरुद्धको पि.सि.भि. खोपको कभरेज ०७३/७४ मा ७४ प्रतिशत पुगेको छ । आई.पि.भि.खोप नियमित रुपमा जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालयबाट प्राप्त नभएकोले सो खोपको कभरेज आ.व. ०७३/७४ मा घटेको देखिन्छ । दादुरा रुवेला खोपको पहिलो मात्रा र टि.डि.२ र २+ खोपको कभरेजमा केही बृद्धि भएको छ भने जे.ई.खोपको कभरेज केही घटेको छ ।

तालिका ४८ : खोप सेवाको विवरण

क्र.स.	विवरण	आ.व. ०७१/७२ (%)	आ.व. ०७२/७३ (%)	आ.व. ०७३/७४ (%)
१	बि.सि.जि.	६३	५५.६	४९.३
२	डि.पि.टि, हेप बि, हिब ३	६७	७६	७४
३	पि.सि.भि. ३	०	३५	७८.६
४	आई.पि.भि.	५५.६	६८	१४.६
५	दादुरा रुवेला १	७२	७१.३	८१
६	जे.ई.	८३.३	५३	७२.६
७	टि.डि.२ र २+	७१	७३	८०

श्रोत : गा.पा. को स्वास्थ्य शाखा बाट प्राप्त प्रतिवेदन

५.२.६ खोप सेवा छोड्ने (ड्रपआउट) वालवालिकाको अवस्था

यस नेत्रावती गाउँपालिकामा खोप सेवा छोड्ने (ड्रपआउट) वालवालिकाहरुको अवस्था तालिकामा देखाईएको छ । जसअनुसार खोप सेवा लिदालिदै विचैमा छोडी उपलब्ध सम्पूर्ण खोपहरु नलगाएको (ड्रपआउट) वालवालिकाहरु तीनवटै आ.व.हरुमा नरहेको देखिएको छ ।

तालिका ४९ : खोप सेवा छोड्ने (ड्रपआउट) बालबालिकाको अवस्था

क्र.स.	बिवरण	आ.व. ०७१/७२ (%)	आ.व. ०७२/७३ (%)	आ.व. ०७३/७४ (%)
१	बि.सि.जि.र दादुरा रुबेला	-८७	-५०	-३३
२	डि.पि.टि, हेप बि, हिब १ र डि.पि.टि, हेप बि, हिब ३	-४	-१५	-५

श्रोत : गा.पा. को स्वास्थ्य शाखा बाट प्राप्त प्रतिवेदन

५.२.७ भ्याक्सिन खेर दर

यस नेत्रावती गाउँपालिकामा खोप कार्यक्रम संचालन गर्दा खेर जाने भ्याक्सिनको दर तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ । सो बिवरण अनुसार बि.सि.जि. खोपको खेर दर सबैभन्दा उच्च (९५%) रहेको छ भने अन्य भ्याक्सिनको खेर जाने दर पनि लगभग ५१ देखि ७२% सम्म रहेको छ । जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, धादिङ्बेसी बाट भ्याक्सिन ढुवानी गर्नुपर्ने र भ्याक्सिन भण्डारण गर्न आवश्यक उपकरण नभएकाले नेपाल सरकारद्वारा निःशुल्क वितरण हुने भ्याक्सिनको खेर दर उच्च भएको हो । त्यसैले भ्याक्सिनको खेर दर कम गर्न गाउँपालिका स्तरमा भ्याक्सिन भण्डारण गर्ने क्षमता बृद्धि गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

तालिका ५० : भ्याक्सिन खेर दर

क्र.स.	बिवरण	आ.व. ०७१/७२ (%)	आ.व. ०७२/७३ (%)	आ.व. ०७३/७४ (%)
१	बि.सि.जि.	९३	९३	९५
२	डि.पि.टि, हेप बि, हिब	५१.६	५३.३	५६.३

३	ओ.पि.भि.	५१.६	५०.३	५७
४	पि.सि.भि.	१२.३	५०.६	५१
५	आई.पि.भि.	७९	८१.६	७२.७
६	दादुरा रुवेला १	८४	७९.६	६८.६
७	टि.डि.	५७.३	५९.३	७२

श्रोत : गा.पा. को स्वास्थ्य शाखा बाट प्राप्त प्रतिवेदन

५.२.८ पोषणको अवस्था

यस नेत्रावती गाउँपालिकाबाट प्राप्त बालबालिकाहरुको पोषण सम्बन्धि तथ्याङ्कहरु केलाएर हेर्दा आ.व. ०७३/७४ मा १ वर्ष मुनीका ६७ प्रतिशत बालबालिकाहरुको वृद्धि अनुगमन गरिएको पाईयो जुन आ.व. ०७१/७२ मा ७३.३ प्रतिशत रहेको थियो । त्यसैगरी आ.व. ०७३/७४ मा सो भन्दा केही कम (४५.३ प्रतिशत) १ देखि २ वर्ष मुनिका बालबालिकाहरुको वृद्धि अनुगमन गरिएको पाईयो । बच्चा जन्मेदेखि ६ महिनासम्म आमाको दुध मात्र खाने बालबालिकाहरु आ.व. ०७३/७४ मा ३५ प्रतिशत मात्र रहेका छन् । राष्ट्रिय भिटामिन ए तथा जुकाको औषधि खुवाउने अभियानको प्रगति तीन आ.व. हरुमै राम्रो देखिन्छ ।

तालिका ५१ : पोषणको अवस्था

बिवरण	आ.व. ०७१/७२ (%)	आ.व. ०७२/७३ (%)	आ.व. ०७३/७४ (%)
१ वर्ष मुनीको वृद्धि अनुगमन	७३.३	४६	६७
१-२ वर्ष मुनीको वृद्धि अनुगमन	४९	४०	४५.३
६ म. सम्म पुर्ण स्तनपान गरेको	१९	२२	३५
६ म.पछि थप आहार खाएको	८.६	९	३.३
भिटामिन ए कार्यक्रमको प्रगती (पहिलो चरण)	९८	८९	८६.३

भिटाभिन ँ कारुडरुडडडु डुरगती (दुसुुु डरण)	९७	ॡॡ.३	ॡ१.३
ऑुकलकु औषधु (अलुवुनुडलऑुल) कु डुरगती (डुहलु डरण)	९ॡ.ॡ	ॡ७.ॡ	ॡ०
ऑुकलकु औषधु (अलुवुनुडलऑुल) कु डुरगती (दुसुुु डरण)	९ॡ	ॡ९	७१.३

शुुुत : गल.डल. कु सुवलथुु शलखल डलट डुरलडुत डुरतलवुदनु

ॡ.२.९ नुवलऑलत शलशु सुलललर सडुडनुधु वलवरण

डस गल.डल. कु नुवलऑलत शलशु सुलललर सडुडनुधु वलवरण तुलकु तललकलडल हेरुन सकुनुधु । अल.व. ०७२/७३ र ०७३/७ॡ डल वडुडल ऑनुडनु वलतुतुकु सलु नुवलऑलत शलशु हरुडल नलडु डलडडकु डुरडुग गरललकु धु । दुई डुहलनल डुनलकल वललवललकलहरुलई हुनसकुनु सडुडलवलत वुडलकुटेरलडलकु गडुडुडर संकुरडण अल.व. ०७१/७२ डल ॡ ऑनलडल दुखललडनल तुडस डतल दुखललकु धुनु डनु अल.व. ०७३/७ॡ डल १ ऑनल नुवलशलशुकु डृतुडु डललकु धु ।

तललकल ॡ२ : नुवलऑलत शलशु सुलललर सडुडनुधु वलवरण

वलवरण	अल.व. ०७१/७२	अल.व. ०७२/७३	अल.व. ०७३/७ॡ
नलडु डलडडकु डुरडुग (%)	०	१००	१००
सडुडलवलत वुडलकुटेरलडलकु गडुडुडर संकुरडण (ऑनल)	ॡ	०	०
नुवलशलशु डृतुडु (ऑनल)	०	०	१

शुुुत : गल.डल. कु सुवलथुु शलखल डलट डुरलडुत डुरतलवुदनु

ॡ.२.१० ॡ वरुष डुनलकल डललडललकलहरुकु उडुडलर

डस नुतुरलवती गलउडुडललकलडल ॡ वरुष डुनलकल डललडललकलहरुकु डुखुड रुगहरु र तुडसकु उडुडलर सडुडनुधु वलवरण डस डुरकलर रहुकु धु । शुवलसडुरशुवलस रुगकल नुडल वलरलडुडलहरु अल.व. ०७१/७२

मा भन्दा आ.व. ०७३/७४ मा केही घटेका छन् भने निमोनिया तथा गम्भिर निमोनिया भएका बालबालिकाहरुको संख्यामा निकै कमी आएको छ । तीनवटै आ.व. हरुमा श्वासप्रश्वास रोगबाट कुनै पनि ५ वर्ष मुनीका बालबालिकाहरुको मृत्यु भएको छैन । त्यसैगरी भ्रूणपखाला रोगको तथ्याङ्क हेर्दा नया विरामीहरुको संख्यामा बृद्धि भएको देखिएपनि तीनवटै आ.व. हरुमा यसबाट कुनै पनि ५ वर्ष मुनीका बालबालिकाहरुको मृत्यु भएको छैन ।

तालिका ५३ : ५ वर्ष मुनीका बालबालिकाहरुको उपचार

विवरण	आ.व. ०७१/७२	आ.व. ०७२/७३	आ.व. ०७३/७४
श्वासप्रश्वास रोगका नयाँ विरामी (प्रति हजार)	५८०	५३९	५३५
निमोनिया तथा गम्भिर निमोनिया (प्रति हजार)	१३५	५२	६१
श्वासप्रश्वास रोगबाट मृत्यु	०	०	०
भ्रूणपखालाका नयाँ विरामी (प्रति हजार)	२७१	३४५.६	४१३
जिंक र पुनर्जलिय भोलबाट उपचार (%)	८४.६	८९	८७.३
भ्रूणपखाला बाट मृत्यु	०	०	०

श्रोत : गा.पा. को स्वास्थ्य शाखा बाट प्राप्त प्रतिवेदन

५.२.११ सुरक्षित मातृत्व सेवाको विवरण

यस नेत्रावती गाउँपालिकामा सुरक्षित मातृत्व कार्यक्रम अन्तर्गतका सेवाको विवरण तलको तालिकामा देखाईएको छ । प्राप्त तथ्याङ्क अनुसार यस गा.पा. मा रहेका तीन चौथाई गर्भवती महिलाले मात्र पहिलो पटक गर्भजाँच गर्ने गरेको पाईयो भने नेपाल सरकारको सुरक्षित मातृत्व कार्यक्रमको प्रोटोकल अनुसार चौथो, पाँचौं, आठौं र नवौं महिनामा गरी ४ पटक गर्भजाँच मात्र ४५.३ प्रतिशतले गराएको पाईयो । सबै स्वास्थ्य संस्थाहरुमा बर्थिङ सेवा सुचारु भएकोले

स्वास्थ्य संस्थाहरुमा र दक्ष स्वास्थ्यकर्मीहरुबाट सुत्केरी हुने गर्भवती महिलाहरुको संख्यामा क्रमिक रुपमा वृद्धि हुदै आएको देखिन्छ भने प्रोटोकल अनुसार तीन पटक सुत्केरी जाँच गराउने सुत्केरी महिलाहरु तुलनात्मक रुपमा घट्ने क्रममा रहेका छन् ।

तालिका ५४ : सुरक्षित मातृत्व सेवाको विवरण

विवरण	आ.व. ०७१/७२ (%)	आ.व. ०७२/७३ (%)	आ.व. ०७३/७४ (%)
पहिलो पटक गर्भजाँच गर्ने गर्भवती महिला	७३.३	६८.६	७४
प्रोटोकल अनुसार ४ पटक गर्भजाँच	३२.३	४७.३	४५.३
१८० आइरन चक्की खाने गर्भवती महिला	४१.७	५०	४७
स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी हुने गर्भवती महिला	२९.६	२३	३२
दक्ष स्वास्थ्यकर्मीबाट सुत्केरी हुने गर्भवती महिला	१९.३	८.३	२७
भिटामिन ए खाएका सुत्केरी महिला	२६	२३	३२.६
प्रोटोकल अनुसार ३ पटक सुत्केरी जाँच	१८	१६.३	१०.६

श्रोत : गा.पा. को स्वास्थ्य शाखा बाट प्राप्त प्रतिवेदन

५.२.१२ परिवार नियोजन सेवाको विवरण

यस गाउँपालिकामा परिवार नियोजन सेवाका नयाँ सेवाग्राहीहरूको संख्या गत तीन आ.व.हरूमा बृद्धि भएको देखिन्छ । आ.व. ०७१/७२ मा परिवार नियोजनको विधि ईम्प्लाण्टका नयाँ प्रयोगकर्ता १२ रहेकोमा आ.व. ०७३/७४ मा पाँच गुणाले बढेर ६० जना पुगेको छ । समग्रमा हेर्दा छोटो समय सम्म मात्र काम गर्ने परिवार नियोजनका विधिहरू जस्तै पिल्स र डिपोका प्रयोगकर्ता केही घटेपनि लामो समय सम्म काम गर्ने परिवार नियोजनका विधिहरू जस्तै ईम्प्लाण्ट र आई.यु.डि. का प्रयोगकर्ताहरू बढेको देखिन्छ । यस गाउँपालिकामा परिवार नियोजन सेवाको विवरण तलको तालिकामा देखाईएको छ ।

तालिका ५५ : परिवार नियोजन सेवाको विवरण

विवरण	आ.व. ०७१/७२	आ.व. ०७२/७३	आ.व. ०७३/७४
परिवार नियोजनका नयाँ प्रयोगकर्ता (सबै विधि) (%)	१३	१०.६	२०
नयाँ प्रयोगकर्ता - आई.यु.डि.	०	०	६
नयाँ प्रयोगकर्ता - ईम्प्लाण्ट	१२	२६	६०
सि.पि.आर.(%)	१६.६	१७.३	११.३
हाल अपनाईरहेका - पिल्स	१५१	१९५	११४
हाल अपनाईरहेका - डिपो	२९५	३५०	३०९
हाल अपनाईरहेका - आई.यु.डि.	११	११	१७
हाल अपनाईरहेका - ईम्प्लाण्ट	९१	११३	१३४

श्रोत : गा.पा. को स्वास्थ्य शाखा बाट प्राप्त प्रतिवेदन

५.२.१३ महिला स्वास्थ्य स्वयम् सेविकाहरूको विवरण

यस गाउँपालिकामा जम्मा २८ जना महिला स्वास्थ्य स्वयम् सेविकाहरूले सेवा दिईरहेका छन् । महिला स्वास्थ्य स्वयम् सेविकाहरूले गर्नुपर्ने कार्य भित्र हरेक महिना आमा समुहको बैठक संचालन पनि पर्ने हुँदा सो बैठकहरू संचालन हुने क्रम बृद्धि हुदै गएको छ र आ.व. ०७३/७४

मा ९१.३ प्रतिशत बैठकहरु संचालन भएका छन् । यसै आ.व मा महिला स्वास्थ्य स्वयम् सेविका कोषमा रहेको ८६.३ प्रतिशत रकम लगानी गरिएको समेत पाईएको छ ।

तालिका ५६ : महिला स्वास्थ्य स्वयम् सेविकाहरुको विवरण

विवरण	आ.व. ०७१/७२	आ.व. ०७२/७३	आ.व. ०७३/७४
म.स्वा.स्व.से.हरुको संख्या	२८	२८	२८
आमा समुहको बैठक बसेको(%)	५९.६	६३.३	९१.३
म.स्वा.स्व.से.कोष उपयोग वा लगानी (%)	३०	६३.३	८६.३

श्रोत : गा.पा. को स्वास्थ्य शाखा बाट प्राप्त प्रतिवेदन

५.२.१४ उपचारात्मक सेवा सम्बन्धि विवरण

यस गाउँपालिकामा रहेका स्वास्थ्य संस्थाहरुबाट प्रदान गरिएको उपचारात्मक सेवा सम्बन्धि विवरण तलको तालिकामा देखाईएको छ । जसअनुसार आ.व. ०७३/७४ मा जम्मा ८८५० जना बिरामीहरुले सेवा लिएका छन् । तीमध्ये करिब ८१ प्रतिशत बिरामीहरु नयाँ रहेका थिए । आ.व. ०७३/७४ मा पुरुषहरुको तुलनामा महिलाहरु धेरैजसो स्वास्थ्य सेवा लिन आएको देखिन्छ । हरेक स्वास्थ्य संस्थाले प्रति दिन औषत रुपमा १७ जनाले सेवा दिएका पाईन्छ, जुन तीन आ.व हरुमा क्रमिक रुपमा बृद्धि भईरहेको देखिन्छ । त्यसैगरी गाउँघर क्लिनिक र खोप क्लिनिकका औषत सेवाग्राही हरुको संख्यामा पनि बृद्धि भईरहेको देखिन्छ । महिला स्वास्थ्य स्वयम् सेविकाहरुकले सेवा दिएका औषत संख्या पनि केही बढेको छ । आ.व. ०७३/७४ मा नयाँ सेवाग्राही मध्ये जेष्ठ नागरिकहरु १७.३ % रहेका छन् भने एक जना बिरामी औषतमा १.५ पटक स्वास्थ्य सेवा लिन आउने गरेका छन् ।

तालिका ५७ : उपचारात्मक सेवा सम्बन्धि विवरण

विवरण	आ.व. ०७१/७२	आ.व. ०७२/७३	आ.व. ०७३/७४

ओ.पि.डि.मा आएका नयाँ बिरामीहरु	७९११	९६६६	८८५०
जम्मा जनसंख्यामध्ये ओपिडिमा आएका नयाँ बिरामीहरु (%)	५९.६	७२.६	८०.६
ओ.पि.डि.मा आएका बिरामीहरु मध्ये महिला	४४.३	४७	५९.६
स्वास्थ्य संस्थाले सेवा दिएका औषत संख्या (प्रति दिन)	११.६	१४	१७
गाउँघर क्लिनिकले सेवा दिएका औषत संख्या (प्रति क्लिनिक)	८.३	११.६	१७.३
खोप क्लिनिकले सेवा दिएका औषत संख्या (प्रति क्लिनिक)	६.३	८	१२
म.स्वा.स्व.से.हरुले सेवा दिएका औषत संख्या (प्रति महिना प्रति म.स्वा.स्व.से.)	२५	२२	२९
स्वास्थ्य सेवा लिन आउने नयाँ सेवाग्राही (%)	४६.३	७६.३	९३
नयाँ सेवाग्राही मध्ये जेष्ठ नागरिक (%)	१२.३	१३	१७.३
सेवाग्राहीको औषत पटक	१.०८	१.०१	१.५

श्रोत : गा.पा. को स्वास्थ्य शाखा बाट प्राप्त प्रतिवेदन

५.३ खानेपानी तथा सरसफाई

५.३.१ खानेपानीको मुख्य श्रोत

यस गा.पा.मा रहेका घरधुरीहरुको खानेपानीको मुख्य श्रोतका सम्बन्धमा प्राप्त जानकारी यहाँ प्रस्तुत गरिएको छ । सर्वेक्षण अनुसार आफ्नै घर कम्पाउण्डमा पाईपधारा भएका ३७.४९% रहेका छन् भने खानेपानीको लागि सार्वजनिक पाईपधारा प्रयोग गर्ने करिव ६९% रहेका छन् । केही घरधुरीहरुले खानेपानीको लागि कुवा/मूलको पानी पनि प्रयोग गरिरहेका छन् ।

तालिका ५८ : खानेपानीको मुख्य श्रोत

क्र.स.	खानेपानीको मुख्य श्रोत	घरधुरी	प्रतिशत
१	पाईपधारा घर कम्पाउण्डमा	१४३३	३७.४९
२	पाईपधारा सार्वजनिक	२३४१	६९.२५
३	ईनार/ कुवा/ मूलको पानी	४८	१.२६
जम्मा		३८२२	१००

श्रोत : नेत्रावती गाउँपालिकामा गरिएको सर्वेक्षण

५.३.२ खानेपानी आयोजनाहरुको विवरण

यस गा.पा.मा विभिन्न खानेपानी आयोजनाहरु रहेका छन् । ती खानेपानी आयोजनाहरुका श्रोतहरु प्रायजसो खोलाहरु रहेका छन् । धेरैजसो खानेपानी आयोजनाहरु ईनटेक र रिजर्व ट्यांक बनाई खानेपानी वितरण गरिरहेका छन् भने केही खानेपानी आयोजनाहरुमा विद्युतको प्रयोगबाट पानी लिफ्टिङ गरिएका छन् । प्रस्तुत तालिकामा वडा अनुसार खानेपानी आयोजनाको नाम, पानीका श्रोतहरु तथा लावान्वित घरधुरी संख्या लगायतका विवरणहरु समावेश गरिएको छ ।

तालिका ५९ : खानेपानी आयोजनाहरूको विवरण

क्र. स.	वडा नं.	खानेपानी आयोजनाको नाम	श्रोत	लावान्चित घरधुरी	कैफियत
१	१	निमार्चोक खा.पा. आयोजना	खोला	३००	
२	१	खिराघारी खा.पा. आयोजना	मुल	३५	
३	१	कागुनेखोला राम्चे खा.पा. आयोजना	खोला र मुल	४०	
४	१	सिस्नेरी कागुने खा.पा. आयोजना	मुल	३०	
५	१	पन्तटार खा.पा. आयोजना	मुल	१२	
६	१	बाँसपानी खा.पा. आयोजना	मुल	१०	
७	१	घलेगाउँ खा.पा. आयोजना	मुल	३२	
८	१	थला खा.पा. आयोजना	मुल	१८	
९	१	लामिडाँडा खा.पा. आयोजना	मुल	२२	
१०	१	चिप्लेटी पोल्चेत खा.पा. आयोजना	मुल	३८	
११	१	साठीमुहान खा.पा. आयोजना, पोल्चेत	मुल	२५	
१२	१	धारापानी खा.पा. आयोजना	मुल	४०	
१३	१	बोराङ्ग खानेपानी आयोजना	मुल	१०२	
१४	१	साप्टारी खानेपानी आयोजना	मुल	२०	
१५	१	धोकरपुर खानेपानी आयोजना	मुल	२८	
१६	१	मार्पाक थला खानेपानी आयोजना	मुल	१०६	

१७	१	चुवाडाँडा खानेपानी आयोजना	मुल	८	
१८	२	नाङ्गेन खानेपानी आयोजना	मुल	१८	
१९	२	ताङ्गेमाने खरक टिकाडुङ्ग खानेपानी आयोजना	खोला	१५७	
२०	२	मर्त्युङ्ग खानेपानी आयोजना	मुल	६०	
२१	२	केवरा खानेपानी आयोजना	मुल	८३	
२२	२	टिकाडुङ्ग खानेपानी आयोजना	मुल	६०	
२३	२	हाप्लाङ्ग खोला खानेपानी आयोजना	खोला	७३	
२४	२	बासीखोला खानेपानी आयोजना (क)	खोला	७९	
२५	२	बासीखोला खानेपानी आयोजना (ख)	खोला	९१	
२६	२	दुर्गम खानेपानी आयोजना	खोला	१२०	
२७	२	मडुवा खोला खानेपानी आयोजना	मुल	२२	
२८	३	टिकाडुङ्ग खानेपानी आयोजना	मुल	१५०	
२९	३	ल्होस्योङ्गे खानेपानी आयोजना	खोला	१३६	
३०	३	किन्नावती खानेपानी आयोजना	खोला	४५	
३१	३	हर्वले खोला खानेपानी आयोजना	खोला	१७०	
३२	३	चिमासङ्ग खोला खानेपानी आयोजना	खोला	२००	
३३	३	घिगुखोला खानेपानी आयोजना	खोला	२१०	
३४	४	भोक्टेनी खानेपानी आयोजना (क)	मुल	३५	
३५	४	भोक्टेनी खानेपानी आयोजना (ख)	मुल	४५	
३६	४	भोक्टेनी खानेपानी आयोजना (ग)	मुल	५०	

३७	४	घोर्मु खानेपानी आयोजना	खोला	११२	
३८	४	आरुखर्क खानेपानी आयोजना	कुवा	३६	
३९	४	कल्लेरी खानेपानी आयोजना	खोला	३०	
४०	४	भन्याडभुरुड खानेपानी आयोजना	खोला	२२	
४१	४	पचासे खानेपानी आयोजना	खोला	९५	
४२	४	घट्टेगाउँ खानेपानी आयोजना	खोला	३५	
४३	४	गरुखोला खानेपानी आयोजना	खोला	३५	
४४	४	लापाड खानेपानी आयोजना	खोला	४५	
४५	४	सेल्ले वजार लिफ्टड खानेपानी आयोजना	खोला	५०	
४६	४	कटुञ्जे खानेपानी आयोजना	मुल	१००	
४७	४	उर्लेनी खानेपानी आयोजना	मुल	२२	
४८	४	कालमाटा खानेपानी आयोजना	मुल	१२	
४९	४	बाहुनगाउँ खानेपानी आयोजना	मुल	१३	
५०	४	दमैगाउँ खानेपानी आयोजना	खोला	१८	
५१	४	थर्पु खानेपानी आयोजना	खोला	१३	
५२	४	भट्टी खानेपानी आयोजना	खोला	४	
५३	४	थर्पुभञ्ज्याड खानेपानी आयोजना	खोला	३१	
५४	४	तमै खानेपानी आयोजना	खोला	७३	
५५	५	कटुञ्जे खानेपानी आयोजना	मुल	४०	
५६	५	घले पँधेरा खानेपानी आयोजना	मुल	१७०	
५७	५	गोस्योड खोला खानेपानी आयोजना	खोला	१५	
५८	५	भरभरे खानेपानी आयोजना	खोला	१०	
५९	५	भालुखोप खानेपानी आयोजना	खोला	४०	
६०	५	सिस्नेरी खानेपानी आयोजना	खोला	२५	

६१	५	तल्लो वानेचौर खानेपानी आयोजना	खोला	१२	
६२	५	बुढो खोला खानेपानी आयोजना	खोला	४०	
६३	५	वानेचौर खानेपानी आयोजना	खोला	२०	
६४	५	केरौजा खानेपानी आयोजना	खोला	४०	
६५	५	महाविरचुली खानेपानी आयोजना	खोला	१२०	
६६	५	धारापानी खानेपानी आयोजना	खोला	२०	
६७	५	ठुलोखेत खानेपानी आयोजना	मुल	२२	
६८	५	अलैंचे खानेपानी आयोजना	खोला	१०	
६९	५	पात्ले गैरा खानेपानी आयोजना	खोला	१४	
७०	५	चिसो खोला खानेपानी आयोजना	खोला	२५	
७१	५	ठाडोखोला खानेपानी आयोजना	खोला	४६	
७२	५	सिमल खोला खानेपानी आयोजना	खोला	७	

श्रोत : नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकामा गरिएको सर्वेक्षण (वडाध्यक्षहरु संगको अन्तर्वार्ता)

५.३.३ शौचालयको प्रकार

नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकालाई मिति २०७५/०९/०१ गते खुला दिसा मुक्त गाउँपालिका घोषणा गरिएको थियो । यस गा.पा.मा करिव ९६% घरधुरीहरुमा सेप्टिक ट्याङ्क र फ्लस भएका शौचालयहरु रहेका छन् । त्यसैगरी करिव ४% घरधुरीहरुमा साधारण शौचालयहरु रहेका छन् । शौचालयको प्रकार सम्बन्धि सर्वेक्षण वाट प्राप्त विवरण तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ६० : शौचालयको प्रकार

क्र.सं.	शौचालयको प्रकार	घरधुरी	प्रतिशत
१	फ्लस भएको (सेप्टिक ट्याङ्क)	३६६७	९५.९४
२	साधारण	१५५	४.०६
जम्मा		३८२२	१००

श्रोत : नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकामा गरिएको सर्वेक्षण

५.४ युवा तथा खेलकुद र मनोरञ्जन

५.४.१ खेल मैदान सम्बन्धि विवरण

यस क्षेत्रमा रहेका मुख्य खेल मैदानहरुमा वडा नं. १ मा रहेको राम्चे खेल मैदान, वडा नं. ३ मा रहेको पोङ्चेतपाङ र वागाराहा खेल मैदान र वडा नं. ४ स्थित सातकन्या खेल मैदान (पन्ध्रकोष, सेल्ले) रहेका छन् । यसबाहेक विभिन्न विद्यालयमा रहेका खेल मैदानहरु पनि प्रयोग गरिएको पाईन्छ ।

तालिका ६१ : खेल मैदान सम्बन्धि विवरण

क्र.स.	नाम	ठेगाना	कैफियत
१	राम्चे खेल मैदान	वडा नं. १	
२	पोङ्चेतपाङ खेल मैदान	वडा नं. ३	
३	वागाराहा खेल मैदान	वडा नं. ३	
४	सातकन्या खेल मैदान (पन्ध्रकोष, सेल्ले)	वडा नं. ४	

श्रोत : नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकामा गरिएको सर्वेक्षण (वडाध्यक्षहरु संगको अन्तर्वार्ता)

५.४.२ स्थानीय चाडपर्व जात्रा र मेला

यस नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकामा विभिन्न जातजातीका मानिसहरुको बसोबास रहेकोले र मातृभाषामा पनि विविधता भएको कारणले यस गा.पा. साँस्कृतिक रुपमा धनी रहेको छ । साथै विभिन्न समयमा विभिन्न जातजातीका मानिसहरुले धार्मिक तथा परम्परागत चाडपर्वहरु मनाउने गर्दछन् । यहाँका मानिसहरु शान्ति, माया, अहिंसा र सहिष्णुता पुर्वक आ-आफ्ना चाडपर्वहरु मनाउने गर्दछन् । केही मुख्य चाडपर्वहरु, जात्रा र मेलाहरुको विवरण यस प्रकार रहेका छन् ।

तालिका ६२ : स्थानीय चाडपर्व जात्रा र मेला

जातजाती	चाडपर्वहरु	जात्रा	मेला
ब्राह्मण, क्षेत्री, ठकुरी	दशैं, तिहार, माघे संक्रान्ति, फागु पुर्णिमा, चैते दशैं, नाग पञ्चमी, साउने संक्रान्ति, तीज, जनै पुर्णिमा	असार पन्द्र, माघे संक्रान्ति	साउने संक्रान्ति, तीज, जनै पुर्णिमा
नेवार	म्हःपुजा	गाई जात्रा	
तामाङ, गुरुङ, मगर	बुद्ध जयन्ति, ल्होसार, माघे संक्रान्ति	माघे संक्रान्ति, मंसिर पुर्णिमा	ल्होसार
घले		घाटु जात्रा	

श्रोत : नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकामा गरिएको सर्वेक्षण (वडाध्यक्षहरु संगको अन्तर्वार्ता)

५.५ शान्ति तथा सुरक्षाको अवस्था

५.५.१ सुरक्षा ईकाईहरुको विवरण

यस गा.पा. मा साविकका गा.वि.स. हरुको आधारमा प्रहरी चौकीहरु रहेका छन् । विभिन्न प्रहरी चौकी र सो चौकीहरु रहेको स्थान सम्बन्धी जानकारी तालिकामा हेर्न सकिन्छ ।

तालिका ६३ : सुरक्षा ईकाईहरुको विवरण

क्र.स.	विवरण	वडा नं.	कैफियत
१	मार्पाक प्रहरी चौकी	१	
२	सेम्जोड प्रहरी चौकी	३	
३	कटुञ्जे प्रहरी चौकी	५	

श्रोत : नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकामा गरिएको सर्वेक्षण (वडाध्यक्षहरु संगको अन्तर्वार्ता)

५.५.२ सेवा प्रवाह विवरण

यस नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकामा सेवा प्रवाहका विभिन्न साधनहरु जस्तै दमकल, एम्बुलेन्स, शववाहन, नगर प्रहरी भ्यान को उपलब्धता सम्वन्धी विवरण तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ । यस गा.पा मा २ थान एम्बुलेन्सहरु संचालनमा रहेका छन् । यी एम्बुलेन्सहरुले यस क्षेत्रमा आवश्यक परेको बेलामा बिरामी तथा सुत्केरीहरुलाई सेवा दिदै आएको छ । हालसम्म यस गा.पा. मा दमकल, शववाहन, नगर प्रहरी भ्यान लगायतका साधन नभएको जानकारी प्राप्त भएको छ ।

तालिका ६४ : सेवा प्रवाहका विभिन्न साधनहरुको विवरण

क्र.स.	विवरण	अवस्था	कैफियत
१	दमकल	नभएको	
२	एम्बुलेन्स	२ थान	भु.पु सैनिक, वडा नं. ३ चौतारा र मेलमिलाप युवा समाज, वडा नं. ४
३	शववाहन	नभएको	
४	नगर प्रहरी भ्यान	नभएको	सेम्जोड र कटुञ्जे प्रहरी चौकीलाई एक एक थान मोटरसाईकल उपलब्ध भएको

श्रोत : नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकामा गरिएको सर्वेक्षण

परिच्छेद ६: वन क्षेत्रको स्थिति

६.१ सामुदायिक वन क्षेत्र सम्बन्धी विवरण

जिल्ला वन कार्यालय धादिङ २०७४/७५ को प्रतिवेदन अनुसार मार्पाक ईलाका वन कार्यालय अन्तर्गत नेत्रावती डब्जोड गाउँपालिकामा निम्न बमोजिमका सामुदायिक वनहरु रहेका छन् जसअनुसार यस गा.पा. मा कुल ७८२।७७ हेक्टर क्षेत्रफल सामुदायिक वन क्षेत्र रहेको छ।

तालिका ६५ : सामुदायिक वन क्षेत्र सम्बन्धी विवरण

क्र.स	वनको नाम	ठेगाना	क्षेत्रफल हे.	घरधुरी	कैफियत
१	च्यानडाँडा हलोकाट्ने सा.व.	वडा नं. १	६।७०	३१	
२	ओलीथाप्ने सा.व.	वडा नं. १	१८।४२	२५७	
३	लामीडाँडा देवीस्थान सा.व.	वडा नं. ५	२४।००	४९	
४	च्यानडाँडा सा.व.	वडा नं. ४	८।८०	६९	
५	कन्यादेवी सा.व.	वडा नं. ४	३०।००	१४१	
६	कुण्डलादेवी सा.व.	वडा नं. ४	३८।००	८३	
७	पालेको मरनघाट च्यानडाँडा सा.व.	वडा नं. ५	१३।१६	८७	
८	माभडाँडा वनमारा सा.व.	वडा नं. ५	८।३४	५२	
९	पालेको वन सा.व.	वडा नं. ५	६।२९	२५	
१०	आँप रिठ्ठे सा.व.	वडा नं. ५	२७।२५	६९	
११	तिनतले भञ्ज्याङ सा.व.	वडा नं. ४	६३।६३	२१७	

१२	जाल्यादेवी सा.व.	वडा नं. ४	३३१००	५५	
१३	कन्यादेवी सा.व.	वडा नं. ४	३११००	६१	
१४	बेतिनी सा.व.	वडा नं. ५	१४१००	२९	
१५	वेलटारी महिला सा.व.	वडा नं. ४	१८१००	२१०	
१६	आदर्श महिला सा.व.	वडा नं. ४	६५४	१०६	
१७	नमुना महिला सा.व.	वडा नं. ४	३१०	९५	
१८	चिलिम थुम्का सा.व.	वडा नं. ४	३६८२	४७	
१९	वाघपानी सा.व.	वडा नं. ४	२६२०	२०९	
२०	ढाडपाखा महाभिर सा.व.	वडा नं. ५	१६४८	७१	
२१	ल्याड गैरीखोला सा.व.	वडा नं. ४	४९१९७	४२	
२२	जलकन्या सा.व.	वडा नं. ४	७५८	२०	
२३	गुम्वा महिला सा.व.	वडा नं. ३	५४१००	१८२	
२४	महादेवस्थान थारखर्क सा.व.	वडा नं. ३	९४१४६	१७०	
२५	डबजोड सा.व.	वडा नं. ३	६९१०४	११४	
२६	पिपलजोड महिला सा.व.	वडा नं. ३	१९१०६	२०१	
२७	धराप सा.व.	वडा नं. ३	५८१९३	२०१	
२८	टिकाडुड सा.व. (दर्ता प्रक्रियामा)	वडा नं. ३	-	२५०	

श्रोत : जिल्ला वन कार्यालय, धादिङ्बाट प्राप्त प्रतिवेदन र वडाध्यक्ष संगको अन्तर्वार्ता

परिच्छेद ७: भौतिक विकासको अवस्था

वस्तुगत विवरणको यस खण्डमा यस नेत्रावती डबजोड गाउँपालिका भित्रका भौतिक पूर्वाधारहरू जस्तै सडक सञ्जाल, सार्वजनिक भवन, खानेपानी आयोजना, विद्युत आयोजना लगायतका विवरणहरू वारे छलफल गरिएको छ । यस क्षेत्रका मुख्य बजारहरूमा शहरीकरण हुँदै गईरहेको समुदाय भएपनि यस गा.पा. का अन्य क्षेत्रहरू विकास र सम्बृद्धिमा पछाडी नै रहेका छन् । धेरैजसो भागमा मौसमी सडक पुगे पनि केही स्थानहरूमा सडक र पुल लगायतका विकासका आधारभूत पूर्वाधार समेत अझै पुग्न सकेका छैनन् ।

७.१ यातायात पूर्वाधार

७.१.१ सडक सञ्जालको विद्यमान अवस्था

विकासका पूर्वाधारहरू मध्ये सडक सबैभन्दा बढी महत्वपूर्ण मानिन्छ किनकी सडक निर्माणले गर्दा व्यापारीक केन्द्र, स्वास्थ्य र शिक्षा सेवामा पहुँच बढ्दछ साथै रोजगारी र व्यापारका नयाँ अवसरहरूको सिर्जना भई त्यस क्षेत्रका मानिसहरूको समग्र जिवनस्तरमा सुधार ल्याउन सकिन्छ ।

७.१.२ मुख्य तथा सहायक सडकहरू

यस नेत्रावती डबजोड गा.पा को कार्यालय सम्म जोड्ने मुख्य दुई वटा सडकहरू रहेका छन् । ती मध्ये महत्वपूर्ण सडक धादिङवेशी-शाङ्कोष-टोङ्के-कटुञ्जे-सेम्जोड-टिकाडुड रहेको छ जसले यस क्षेत्रलाई धादिङवेशी सम्म जोड्ने गर्दछ भने अर्को सडक त्रिशुली-सामरी-भन्याड भुरुङ-सेम्जोड-टिकाडुड सडक हो जसले यस क्षेत्रलाई नुवाकोटको त्रिशुली बजार सम्म जोड्ने गर्दछ । यी सडकहरूले व्यापारको साथसाथै कृषि तथा अन्य उत्पादनहरूलाई बजारसम्म पुऱ्याउन त्यसैगरी पर्यटन प्रवर्धन गर्न समेत सहयोग गर्दछ । यस गा.पा. क्षेत्रभित्र पर्ने केही मुख्य तथा सहायक सडकहरू तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ६६ : मुख्य तथा सहायक सडकहरु

क्र.स.	सडकको नाम	बाट	सम्म	अनुमानित दुरी (कि.मि.)	कैफियत
१	धादिङवेशी-शाङ्कोष- टोङ्के-कटुञ्जे-सेम्जोङ- टिकाडुङ	धादिङवेशी	टिकाडुङ	३०	ग्राभेल र कच्ची
२	त्रिशुली-सामरी-भन्याङ भुरुङ-भोक्टेनी-सेम्जोङ- टिकाडुङ-मार्पाक- लपाङखोला	त्रिशुली	लपाङखोला	४०	ग्राभेल र कच्ची
३	त्रिशुली-मेघाङ-वाकाराह- टिकाडुङ	त्रिशुली	टिकाडुङ	३२	ग्राभेल र कच्ची
४	धादिङवेशी-धुवाकोट- भन्याङ भुरुङ-सेम्जोङ- भोक्टेनी-टिकाडुङ-मार्पाक- लपाङखोला	धादिङवेशी	टिकाडुङ	४५	कच्ची
५	धादिङवेशी-शाङ्कोष- टोङ्के-जलजले-तिपलिङ सडक	धादिङवेशी	तिपलिङ		ग्राभेल र कच्ची (८ कि.मि. सडकखण्ड वडा नं ५ मा पर्ने)
६	धादिङवेशी-शाङ्कोष- टोङ्के-लपाङ फेदी-मार्पाक- सेम्जोङ	धादिङवेशी	सेम्जोङ		ग्राभेल र कच्ची

श्रोत : नेत्रावती डबजोङ गाउँपालिकामा गरिएको सर्वेक्षण (वडाध्यक्षहरु संगको अन्तर्वार्ता)

७.१.२.१ वडागत रुपमा रहेका सहायक सडकहरु

यस गा.पा. का विभिन्न वडाहरुमा हाल रहेका सडक संजालहरुको नाम, अनुमानित दुरी लगायतका विवरणहरु तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ । केही सहायक सडकहरु बाहेक प्राय सबै जसो सडकहरु कच्ची सडक रहेका छन् ।

तालिका ६७ : वडागत रुपमा रहेका सहायक सडकहरु

वडा नं.	सडकको नाम	बाट	सम्म	अनुमानित दुरी (कि.मि.)	कैफियत
१	लपाङ-मार्पाक	लपाङ	मार्पाक	७	कच्ची
१	बोराङ-धोकरपुर	बोराङ	धोकरपुर	२.३	कच्ची
१	बोराङ-थलाडाँडा	बोराङ	थलाडाँडा	१.५	कच्ची
१	राम्चे- निमारचोक	राम्चे	निमारचोक	१	कच्ची
१	बराल चौतारा-हटियाछाप	बराल चौतारा	हटियाछाप	२	कच्ची
१	बराल चौतारा-बोक्राङ-निमारचोक	बराल चौतारा	निमारचोक	२	कच्ची
१	सानो बोक्राङ-कोर्थोक	सानो बोक्राङ	कोर्थोक	२	कच्ची
१	मिलन बजार-पोल्चेत	मिलन बजार	पोल्चेत	२	कच्ची
१	खानीगाउँ-लामिडाँडा	खानीगाउँ	लामिडाँडा	२	कच्ची
१	पोल्चेत-निरञ्जना मावि	पोल्चेत	निरञ्जना मावि	२	कच्ची
१	थलाडाँडा-मिलनबजार	थलाडाँडा	मिलनबजार	२	कच्ची
१	मार्पाक-फोनडाँडा	मार्पाक	फोनडाँडा	१	कच्ची
१	ठुटेपानी-अर्चले	ठुटेपानी	अर्चले	३	कच्ची
२	ताञ्जामाने-मार्पाक	ताञ्जामाने	मार्पाक	११	कच्ची

२	बेतिनी-केवरा-टिकाडुड	बेतिनी	टिकाडुड	६	कच्ची
२	पानीट्यांकी-तल्लोपोखरा	पानीट्यांकी	तल्लोपोखरा	२	कच्ची
२	पोखरा-नाड्गोन	पोखरा	नाड्गोन	२	कच्ची
२	पोखरा-जैमा	पोखरा	जैमा	५	कच्ची
२	पोखरा-पुछारटोल	पोखरा	पुछारटोल	१.५	कच्ची
२	मयलडाँडा-ठुटेमाने-टिंगरचोक	मयलडाँडा	टिंगरचोक	४	कच्ची
२	फुनडाँडा-अर्चले-कोसिंचेत	फुनडाँडा	कोसिंचेत	७	कच्ची
२	टिकाडुड-धाराधिरी	टिकाडुड	धाराधिरी	४	कच्ची
२	पोल्चेत-महुत	पोल्चेत	महुत	२	कच्ची
२	पानीट्यांकी-लिंगेपिड	पानीट्यांकी	लिंगेपिड	२	कच्ची
२	टिकाडुड-गैसस्योड-धाराधिरी-केवरा	टिकाडुड	केवरा	५	ग्राभेल र कच्ची
२	थला आ.वि.-धाराधिरी-केवरा-महुत	थला आ.वि.	महुत	१५	कच्ची
२	मयलडाँडा-ठुटेमाने-इंगरचोक	मयलडाँडा	इंगरचोक	५	कच्ची
२	अर्चले-कोसिञ्चेत	अर्चल	कोसिञ्चेत	८	कच्ची
२	ताड्जो माने-खरक	ताड्जो माने	खरक	१	कच्ची
२	टिकाडुड-माथिल्लो गुम्बा	टिकाडुड	माथिल्लो गुम्बा	३	कच्ची
२	टिकाडुड-तल्लो गुम्बा	टिकाडुड	तल्लो गुम्बा	१	कच्ची
२	महुत-पोल्चेत	महुत	पोल्चेत	२	कच्ची
३	टिकाडुड-सेम्जोड-चौतारा-गौरा-मेघाड	टिकाडुड	मेघाड	८	कच्ची
४	कल्लेरी-महादेवस्थान	कल्लेरी	महादेवस्थान	२	कच्ची
४	थर्पु-वाहुनगाउँ	थर्पु	वाहुनगाउँ	१	कच्ची

४	तमही-निउरेनी	तमही	निउरेनी	५	कच्ची
४	तमही-छाप	तमही	छाप	१.५	कच्ची
४	थर्पुभञ्ज्याङ-घोर्लेखोला	थर्पुभञ्ज्याङ	घोर्लेखोला	७००मि	कच्ची
४	गुठीवजार-सेल्ले	गुठीवजार	सेल्ले	३	कच्ची
४	घोर्मु-कात्तिकेटार	घोर्मु	कात्तिकेटार	५.५	कच्ची
४	सेल्ले-लापाङ	सेल्ले	लापाङ	१.५	कच्ची
४	सेल्ले-उर्लेनी	सेल्ले	उर्लेनी	१.५	कच्ची
४	सेल्ले थुम्की-हजारे-मैयादेवी	सेल्ले थुम्की	मैयादेवी	५.५	कच्ची
४	कुपिण्डे-मुसुरे भञ्ज्याङ	कुपिण्डे	मुसुरे भञ्ज्याङ	१.५	कच्ची
५	टोङ्के वजार-व्याङथोक	टोङ्के वजार	व्याङथोक	७	कच्ची
५	टोङ्के वजार-कुपिण्डे	टोङ्के वजार	कुपिण्डे	५	कच्ची
५	चरङ्गे-कटुञ्जे वजार	चरङ्गे	कटुञ्जे वजार	४	कच्ची
५	चरङ्गे-रिपगाउँ हे.पो.	चरङ्गे	रिपगाउँ हे.पो.	२.५	कच्ची
५	चरङ्गे-पौवा-चरङ्गेफेदी	चरङ्गे	चरङ्गेफेदी	३	कच्ची
५	चरङ्गे-पौवा-अलैचे	चरङ्गे	अलैचे	२.५	कच्ची
५	टोङ्के वजार-पुजारीडाँडा- वाहुनगाउँ	टोङ्के वजार	वाहुनगाउँ	८	कच्ची
५	पुजारीडाँडा-नयाँछाप- गुरुङगाउँ	पुजारीडाँडा	गुरुङगाउँ	४	कच्ची
५	हे.पो.-कटुञ्जे वजार-कुपिण्डे	हे.पो.	कुपिण्डे	४	कच्ची

श्रोत : नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकामा गरिएको सर्वेक्षण (वडाध्यक्षहरु संगको अन्तर्वार्ता)

७.१.३ पैदल मार्ग/पदमार्ग वा गोरेटो सडकहरु

यस तालिकामा नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकामा रहेका प्रचलित पैदलमार्गहरु सम्बन्धि विवरणहरु प्रस्तुत गरिएको छ । पदमार्गहरु विशेष गरी धार्मिक क्षेत्रसम्म पुग्न, विद्यालयसम्म पुग्न तथा कृषि प्रयोजनको लागि प्रयोग भईरहेको पाईन्छ । ग्राभेल तथा कच्ची सडकहरुको निर्माण तथा विस्तार भईरहेको अवस्थामा यी पदमार्गहरुको प्रयोग पनि कम हुँदै गईरहेको छ । त्यसैगरी धेरैजसो पदमार्गहरुको जिणोद्वार पनि गर्नुपर्ने देखिन्छ । गा.पा.को कार्यालय नजिकै रहेको टिकाडुड देखि डबजोड दरवार सम्मको पदमार्गलाई थप व्यवस्थित गर्न सके डबजोड दरवारलाई धार्मिक पर्यटकीय स्थलको रूपमा विकास गर्न सकिन्छ ।

तालिका ६८ : पैदल मार्ग/पदमार्ग वा गोरेटो सडकहरु

वडा नं.	सडकको नाम	बाट	सम्म	अनुमानित समय	कैफियत
१	निरञ्जना मावि-लामिडाँडा	निरञ्जना मावि	लामिडाँडा	१ घ	
१	बराल चौतारा-लपाडवेसी	बराल चौतारा	लपाडवेसी	४० मि	
१	हटियाछाप-सियाले	हटियाछाप	सियाले	४० मि	
१	वाहुनबारी-हटियाछाप	वाहुनबारी	हटियाछाप	३० मि	
१	निरञ्जना मावि-लपाडखोला	निरञ्जना मावि	लपाडखोला	४० मि	
१	निरञ्जना मावि-धोकरपुर	निरञ्जना मावि	धोकरपुर	२ घ	
१	निरञ्जना मावि-पोल्चेत	निरञ्जना मावि	पोल्चेत	४५ मि	
२	माथिल्लो पोखरा-पोल्चेत	माथिल्लो	पोल्चेत	१ घ	

		पोखरा			
२	ताडजो-धाराधिरी	ताडजो	धाराधिरी		
२	ताडजो-केवरा	ताडजो	केवरा		
३	टिकाडुड-डबजोड दरवार	टिकाडुड	डबजोड दरवार	३० मिनेट	ढुङ्गा छापेको
३	टिकाडुड-गेसस्योड-वेशीखेत	टिकाडुड	वेशीखेत	१	
३	चौतारा-डबजोड दरवार	चौतारा	डबजोड दरवार	१ घ	
३	वाकाराहा-डबजोड-हेराहताल- ताडजा माने	वाकाराहा	ताडजा माने	३ घ	निर्माणधिन
४	पारीडाँडा-भोक्टेनी	पारीडाँडा	भोक्टेनी	२५ मि	
४	घोर्मु-कुण्डलादेवी	घोर्मु	कुण्डलादेवी	१ घ	
४	उर्लेनी-सेल्लेबजार	उर्लेनी	सेल्लेबजार	५० मि	
४	कल्लेरी-बिन्दुकेशर महादेवस्थान	कल्लेरी	बिन्दुकेशर महादेवस्थान	२० मि	
५	चरङ्गेफेदी-चरङ्गे-हे.पो.	चरङ्गेफेदी	हे.पो.	१.५	
५	लपाड-विहारथोक-चरङ्गे	लपाड	चरङ्गे	१.५	
५	पुजारीडाँडा-गुरुडगाउँ- कटुञ्जे वजार	पुजारीडाँडा	कटुञ्जे वजार	४५ मि.	

श्रोत : नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकामा गरिएको सर्वेक्षण (वडाध्यक्षहरु संगको अन्तर्वार्ता)

७.१.४ बसपार्क वा बस स्टेसनको विवरण

यस गा.पा. को वडा नं. ३ टिकाडुडमा रहेको अस्थायी बसपार्कमा दैनिक काठमाण्डौ र धादिङ बेसी बाट आउने बसहरु अस्थायी रुपमा राख्ने ठाउँ रहेको छ । त्यसैगरी मार्पाक मिलनबजार अस्थायी बसपार्कमा पनि दैनिक धादिङ बेसी बाट आउने बसहरु अस्थायी रुपमा राख्ने गरिएको

छ । त्यसवाहेक अरु अस्थायी बसपार्कहरुमा पनि ट्रक, जिप लगायतका सवारी साधन राख्ने गरिन्छ ।

तालिका ६९ : बसपार्क वा बस स्टेसनको विवरण

क्र.स.	बसपार्क रहेको ठाउँ	वडा नं.	कैफियत
१	मार्पाक मिलनबजार अस्थायी बसपार्क	१	
२	फुनडाँडा अस्थायी बसपार्क	२	
३	टिकाडुङ अस्थायी बसपार्क	३	
४	चौतारा अस्थायी बसपार्क	३	
५	सेल्ले बजार अस्थायी बसपार्क	४	
६	कटुञ्जे बजार अस्थायी बसपार्क	५	
७	चरङ्गे अस्थायी बसपार्क	५	

श्रोत : नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकामा गरिएको सर्वेक्षण (वडाध्यक्षहरु संगको अन्तर्वार्ता)

७.१.५ पक्की तथा आरसिसि पुल, कल्भट तथा भोलुङ्गे पुलहरुको विवरण

यस नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकामा केही पक्की पुलका साथै धेरैजसो भोलुङ्गे पुलहरु रहेका छन् । तलको तालिकामा यस क्षेत्रमा रहेका पुलहरु र सो पुलको दायाँ र बायाँ किनारमा रहेको स्थानहरु को विवरण उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका ७० : पक्की तथा आरसिसि पुल, कल्भट तथा भोलुङ्गे पुलहरुको विवरण

पुल/खोलाको नाम	दायाँ किनारमा रहेको स्थान	बायाँ किनारमा रहेको स्थान	कैफियत
लपाङ फेदखोला	त्रिपुरासुन्दरी	मार्पाक	भोलुङ्गे
रिद्धावोटे	त्रिपुरासुन्दरी	राम्चे मार्पाक	भोलुङ्गे
लामिडाँडा	कटुञ्जे	मार्पाक	भोलुङ्गे

किन्ताडफेदी	दाखा	मार्पाक	भोलुङ्गे
किन्ताडखोला	सतीदेवी	धोकरपुर, मार्पाक	भोलुङ्गे
लपाड खोला	माहुत	बेतिनी	भोलुङ्गे
लपाड खोला	तल्लो पोखरा	ताङ्जोमाने	भोलुङ्गे निर्माणाधिन
भ्याङ्गभुरुङ्ग खोला	भ्याङ्गभुरुङ्ग	मेघाङ्ग गा.पा., नुवाकोट	१ पक्की र १ भोलुङ्गे
थोपल खोला	कालामाटा	रिमाल्टी, निलकण्ठ न.पा.	१ भोलुङ्गे १ पक्की निर्माणाधिन
थोपल खोला	घोर्मो	कात्तिके, निलकण्ठ न.पा.	भोलुङ्गे
थोपल खोला	हजारे	रातमाटे, निलकण्ठ न.पा.	भोलुङ्गे
थोपल खोला	तमै	निलकण्ठ न.पा.	भोलुङ्गे निर्माणाधिन
आउती खोला	हजारे	निलकण्ठ न.पा.	
आउती खोला	वाहुनगाउँ	निलकण्ठ न.पा.	
चरङ्गे खोला	चरङ्गेफेदी	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.	
भ्याकुर खोला	जल्ले फाँट	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.	
लपाड खोला	सिउरेनी	लामीडाँडा	

श्रोत : नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकामा गरिएको सर्वेक्षण (वडाध्यक्षहरु संगको अन्तर्वार्ता)

७.२ विद्युत तथा बैकल्पिक उर्जा

७.२.१ खाना पकाउन प्रयोग हुने मुख्य ईन्धन

यस गा.पा.मा रहेका घरधुरीहरु मध्ये ८१.५ % भन्दा बढी घरधुरीहरुले खाना पकाउनको लागि दाउरालाई मुख्य ईन्धनको रूपमा प्रयोग गर्ने गरेका छन् । त्यसैगरी करिव १८.५ % ले एल.पि.ग्यास प्रयोग गरिरहेका छन् । यस गा.पा का घरधुरीहरुले खाना पकाउन प्रयोग गर्ने मुख्य ईन्धन सम्बन्धि तथ्याङ्कहरु तालिकामा देखाईएको छ ।

तालिका ७१ : खाना पकाउन प्रयोग हुने मुख्य ईन्धन

क्र.स.	खाना पकाउन प्रयोग हुने मुख्य ईन्धन	घरधुरी	प्रतिशत
१	दाउरा	३११५	८१.५
२	एल.पि. ग्यास	७०७	१८.५
जम्मा		३८२२	१००

श्रोत : नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकामा गरिएको सर्वेक्षण

७.२.२ बत्तीको मुख्य श्रोत सम्बन्धि विवरण

यस गाउँपालिकाको बत्तीको मुख्य श्रोतको रूपमा विद्युत प्रयोग भईरहेको छ । बत्तीको लागि विद्युत प्रयोग गर्ने करिव ९५% रहेका छन् । त्यसैगरी बाँकी केही घरहरुमा सोलार पनि बत्तीको मुख्य श्रोत रहेको छ ।

तालिका ७२ : बत्तीको मुख्य श्रोत सम्बन्धि विवरण

क्र.स.	बत्तीको मुख्य श्रोत	घरधुरी	प्रतिशत
१	विद्युत	३६३५	९५.११
२	मट्टितेल	०	०
३	वायोग्यास	०	०
४	सोलार	१८७	४.८९
जम्मा		३८२२	१००

श्रोत : नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकामा गरिएको सर्वेक्षण

७.२.३ बिद्युतिकरण

यस नेत्रावती डबजोड गा.पा.मा त्रिशुली जलविद्युत आयोजनाको फिडरवाट प्रायजसो क्षेत्रमा विद्युत प्रसारण भएको पाईन्छ । त्यसैगरी वडा नं. १ को निमार्चोकमा ११ कि.वा.को र बोराडमा ४५ कि.वा. को लघु जलविद्युत आयोजना वाट विद्युत वितरण गरिएको छ ।

७.३ सञ्चार तथा प्रविधि

७.३.१ हुलाक सम्बन्धी विवरण

यस नेत्रावती डबजोड गा.पा को वडा नं. १, ३ र ५ मा हुलाक सेवा केन्द्रहरु रहेका छन् ।

तालिका ७३ : हुलाक सम्बन्धी विवरण

क्र.स.	हुलाक सेवा केन्द्रको नाम	वडा नं.	कैफियत
१	मार्पाक हुलाक सेवा केन्द्र	१	
२	सेम्जोड हुलाक सेवा केन्द्र	३	
३	कटुञ्जे हुलाक सेवा केन्द्र	५	

श्रोत : नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकामा गरिएको सर्वेक्षण (वडाध्यक्षहरु संगको अन्तर्वार्ता)

७.३.२ दुरसंचार सम्बन्धी विवरण

यस क्षेत्रमा नेपाल टेलिकम, एनसेल र स्मार्टसेलले दुरसंचारको मोबाइल सेवा उपलब्ध गराएको छ ।

७.३.३ रेडियो स्टेसन सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिकामा कुनै पनि रेडियो स्टेसन नभएपनि धादिङबेशी र त्रिशुली नुवाकोटका एफ. एम. रेडियो स्टेसनहरु सुन्न सकिन्छ ।

७.३.४ आधुनिक सुविधामा पहुँच सम्बन्धी विवरण

सर्वेक्षण अनुसार करिव ९८% घरधुरीहरूले टेलिफोन/मोवाइल फोन प्रयोग गरिरहेका छन् । त्यसैगरी कुल घरधुरी संख्याको करिव ७९% घरधुरीहरूले टेलिभिजन र करिव ५०% घरधुरीहरूले ईन्टरनेट प्रयोग गरिरहेका छन् । यस गा.पा. मा रहेका घरधुरीहरूले प्रयोग गरिरहेका सुविधाका साधनहरू र सो प्रयोग गर्ने घरधुरी संख्या र प्रतिशत तालिकामा देखाईएको छ ।

तालिका ७४ : आधुनिक सुविधामा पहुँच सम्बन्धी विवरण

क्र.स.	सुविधाहरू	घरधुरी	प्रतिशत
१	रेडियो	११४३	२९.९१
२	टेलिभिजन	३०१०	७८.७५
३	टेलिफोन/मोवाइल फोन	३७५४	९८.२२
४	कम्प्युटर	११९	३.११
५	ईन्टरनेट	१८९०	४९.४५
६	मोटरसाईकल	१४९	३.९
७	मोटर/कार	२३	०.५८
८	रेफ्रिजरेटर	७९	२.०७

श्रोत : नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकामा गरिएको सर्वेक्षण

७.४ सामुदायिक भवन सम्बन्धि विवरण

यस तालिकामा नेत्रावती डबजोड गा.पा. भित्र रहेका केही मुख्य सामुदायिक भवनहरू बारे विवरण रहेको छ, साथै सो भवनहरूको हालको अवस्था पनि देखाईएको छ । यसमा विद्यालय स्वास्थ्य चौकी हरूको भवनलाई समावेश गरिएको छैन ।

तालिका ७५ : सामुदायिक भवन सम्बन्धि विवरण

क्र.स.	वडा नं.	सामुदायिक भवनहरुको नाम	कोठा संख्या	भवनको अवस्था	कैफियत
१	१	ने.रे.सो. उपशाखा मार्पाक	३	पक्की	
२	१	निरञ्जना सामुदायिक भवन	२	ट्रस	राईट फर चिल्ड्रेनको सहयोग
३	३	टिकाडुड कृषि सामुदायिक भवन	२	ईटाको गारोमा ट्रस	
४	३	चौतारा सामुदायिक भवन	२	ईटाको गारोमा ट्रस	
५	३	कोकोमेन्दो महिला सहकारी संस्था	२	पक्की निर्माणधिन	
६	३	डवजोड संरक्षण युवा क्लव	४	पक्की निर्माणधिन	
७	३	साना किसान सहकारी संस्था	२	ढुङ्गाको गारोमा ट्रस	
८	४	कल्लेरी सामुदायिक भवन	२	ट्रस	
९	४	थर्पु सामुदायिक भवन	२	ट्रस	
१०	४	वाहुनगाउँ सामुदायिक भवन	२	ट्रस	अधुरो
११	४	माथिल्लो भोक्टेनी सामुदायिक भवन	२	ढुङ्गाको गारोमा काठ	
१२	४	महिला सामुदायिक भवन घोर्मु	२	ट्रस	
१३	४	रेडक्रस भवन सेल्ले	३	ट्रस	
१४	४	हजारे सामुदायिक भवन	३	ढलान	
१५	४	तल्लो सेल्ले सामुदायिक भवन	२	ट्रस	निर्माणाधिन
१६	४	कुपिण्डे सामुदायिक भवन	२	ट्रस	

१७	५	वानेचौर सामुदायिक भवन	२	ट्रस	
१८	५	टोङ्के गाउँ सामुदायिक भवन	२	ट्रस	
१९	५	रिपगाउँ सामुदायिक भवन	२	ट्रस	
२०	५	चरङ्गे सामुदायिक भवन	२	ट्रस	
२१	५	चरङ्गेपौवा सामुदायिक भवन	२	ट्रस	
२२	५	व्याडथोक सामुदायिक भवन	२	ट्रस	
२३	५	पबिल सहकारी संस्था			पक्की

श्रोत : नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकामा गरिएको सर्वेक्षण (वडाध्यक्षहरु संगको अन्तर्वार्ता)

७.५ गाउँपालिका कार्यालय देखि प्रत्येक वडाकेन्द्र सम्मको दुरी

यस गाउँपालिकाको कार्यालय रहेको सेम्जोड बजार देखि प्रत्येक वडाकेन्द्र सम्मको दुरी सम्बन्धि विवरण अनुसार सबैभन्दा नजिक वडा नं ३ को खलिपाड रहेको छ भने सबैभन्दा टाढा वडा नं ५ को कटुञ्जे बजार करिब १२ कि.मि. रहेको छ ।

तालिका ७६ : गाउँपालिका कार्यालय देखि प्रत्येक वडाकेन्द्र सम्मको दुरी

वडा नं.	वडा केन्द्र रहेको स्थान	केन्द्र सम्मको दुरी (कि.मि)	कैफियत
१	मार्पाक	९ कि.मि.	
२	ताङ्जोमाने	३ कि.मि.	
३	खलिपाड	४०० मि.	
४	गुठीबजार	३.५ कि.मि.	
५	कटुञ्जे बजार	१२ कि.मि.	

श्रोत : नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकामा गरिएको सर्वेक्षण (वडाध्यक्षहरु संगको अन्तर्वार्ता)

परिच्छेद ८: संस्थागत तथा सुशासनको स्थिति

८.१ संगठनात्मक तथा मानव संसाधनको अवस्था

८.१.१ नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकाको स्थापना देखि हालसम्मका अध्यक्षहरुको विवरण

तालिका ७७ : गाउँपालिकाको स्थापना देखि हालसम्मका अध्यक्षहरुको विवरण

क्र.स.	नाम थर	कार्य अवधी	निर्वाचित/ मनोनित	कैफियत
१	दुर्गकुमार शाक्य	२०७४/०२/०५ देखि हालसम्म	निर्वाचित	

श्रोत : नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकामा गरिएको सर्वेक्षण

८.१.२ नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकाको स्थापना देखि हालसम्मका कार्यकारी अधिकृत/ प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतहरुको विवरण

तालिका ७८ : गाउँपालिकाको स्थापना देखि हालसम्मका कार्यकारी अधिकृत/ प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतहरुको विवरण

क्र.स.	नाम थर	पद	कार्य अवधी		कैफियत
			देखि	सम्म	
१	भुवल विश्वकर्मा	नि. कार्यकारी अधिकृत	२०७३/११/३०	२०७३/१२/६	
२	डिलमान शाक्य	कार्यकारी अधिकृत/ प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	२०७३/१२/०७	हालसम्म	

श्रोत : नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकामा गरिएको सर्वेक्षण

८.१.३ नेत्रावती डवजोड गाउँपालिकाका जनप्रतिनिधिहरुको विवरण

तालिका ७९ : गाउँपालिकाका जनप्रतिनिधिहरुको विवरण

क्र.स.	नाम थर	पद	कैफियत
१	दुर्गकुमार शाक्य	अध्यक्ष	
२	उर्मिला तामाङ गुरुङ	उपाध्यक्ष	
३	चन्द्र बहादुर पल्ली मगर	वडाध्यक्ष, वडा नं. १	
४	सुन्दर थापा	वडाध्यक्ष, वडा नं. २	
५	विजय कुमार तामाङ	वडाध्यक्ष, वडा नं. ३	
६	तिल बहादुर गुरुङ	वडाध्यक्ष, वडा नं. ४	
७	डम्बर बहादुर अधिकारी	वडाध्यक्ष, वडा नं. ५	
८	गमला कार्की	वडा सदस्य	
९	बिन्दा वि.क.	दलित महिला सदस्य	
१०	जित बहादुर गुरुङ	सदस्य	
११	कृष्णमाया नेपाली	सदस्य	
१२	शंकर अधिकारी	सदस्य	
१३	मिन बहादुर तामाङ	सदस्य	
१४	मिठ्ठु वि.क.	सदस्य	
१५	आईतीमाया तामाङ	सदस्य	
१६	दत्तराम तामाङ	सदस्य	
१७	वकलावती तामाङ	सदस्य	
१८	काले तामाङ	सदस्य	
१९	वल बहादुर तामाङ	सदस्य	
२०	विष्णुमाया सिन्चुरी	सदस्य	
२१	जङ्ग बहादुर घले	सदस्य	
२२	ज्ञाने नेपाली	सदस्य	

२३	डालमाया तामाङ	सदस्य	
२४	अम्बिन कुमार डंगोल	सदस्य	
२५	विष्णुमाया तामाङ	सदस्य	
२६	देउती वि.क.	सदस्य	
२७	विन्दु कुमारी गुरुङ	सदस्य	
२८	ईश्वर बहादुर थापा मगर	सदस्य	
२९	नवराज जम्कटेल	सदस्य	

श्रोत : नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकामा गरिएको सर्वेक्षण

८.१.४ नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकाको कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीहरूको विवरण

तालिका ८० : गाउँपालिकाको कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीहरूको विवरण

क्र. स.	नाम थर	पद	शाखा	स्थायी/ अस्थायी	सम्पर्क नं.
१	डिलमान शाक्य	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	प्रशासन	स्थायी	९८५११००५१३
२	कृष्ण बहादुर पौडेल (बद्री)	स्वास्थ्य संयोजक/सुचना अधिकारी	स्वास्थ्य	स्थायी	९८५१२१३५०१
३	ईश्वरी श्रेष्ठ	सुचना तथा संचार प्रविधि अधिकृत	सुचना प्रविधि	अस्थायी	९८६०४५९४४१
४	भुवल विश्वकर्मा	नायव सुब्बा	प्रशासन	स्थायी	९८४१९१३८५०
५	पुरुषोत्तम अर्याल	स्वास्थ्य उप संयोजक	स्वास्थ्य	स्थायी	९८४१६५६८६२
६	सोनेलाल शाह	सव ईन्जिनियर	योजना	स्थायी	९८५११४८९५४
७	काशीराज रेग्मी	पशु सेवा प्राविधिक	पशु विकास	स्थायी	९८४१५४६८०९
८	माधव बुर्लाकोटी	सव ईन्जिनियर	योजना	अस्थायी	९८५१२२८२८१

९	अर्जुन खतिवडा	पशु सेवा प्राविधिक	पशु विकास	अस्थायी	९८४९३३९२२२
१०	पञ्च बहादुर तामाङ	कर्मचारी सहायक	गा.पा.	स्थायी	९८०८९८५२८४
११	हेममाया तामाङ	कर्मचारी सहायक	गा.पा.	अस्थायी	९८०८२०९१६२

श्रोत : नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकामा गरिएको सर्वेक्षण

८.२ वार्षिक बित्तिय प्रगती

८.२.१ वार्षिक आय व्यय विवरण

तालिका ८१ : वार्षिक आय व्यय विवरण

विवरण	चालु		पुंजिगत		कुल		कैफियत
	बजेट	खर्च	बजेट	खर्च	बजेट	खर्च	
केन्द्रिय अनुदान	१२७४३०.००	१०८६९४.८१	८८७४४.००	७२५५०.१७	२१६१७४.००	१८१२४४.९८	
आन्तरिक आय	०	०	०	०	१०९५.८१	५१९.१४	
अन्य	०	०	०	०	९९६३.२२	१५००	
जम्मा	१२७४३०.००	१०८६९४.८१	८८७४४.००	७२५५०.१७	२२७२३३.०३	१८३२६४.१२	
चालु खर्च प्रतिशत	८५						
पुंजिगत खर्च प्रतिशत	८२						
जम्मा खर्च प्रतिशत	८१						

श्रोत : नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकाको कार्यालय

८.३ संस्थागत सम्बन्ध र नागरिक संगठन

८.३.१ टोल बिकास संस्थाहरुको विवरण

यस गा.पा. मा रहेका विभिन्न वडा अन्तर्गत रही आ-आफ्नो टोलको बिकास सम्बन्धि कामको योजना र कार्यान्वयन गर्ने उद्देश्यले टोल बिकास संस्थाहरुको गठन भएको देखिन्छ । जस अनुसार वडा नं. १ मा ८ ओटा, वडा नं. २ मा ५ ओटा, वडा नं. ३ मा ५ ओटा, वडा नं. ४ मा १७ ओटा, वडा नं. ५ मा २३ ओटा गरी कुल ५८ टोल बिकास संस्थाहरु गठन भएको पाईन्छ ।

तालिका ८२ : टोल बिकास संस्थाहरुको विवरण

क्र.स.	नम	ठेगाना	कैफियत
१	मिलन बजार टोल बिकास समिती	वडा नं. १	
२	थला जनचेतना टोल बिकास समिती	वडा नं. १	
३	पोल्चेत टोल बिकास समिती	वडा नं. १	
४	बोराड टोल बिकास समिती	वडा नं. १	
५	थोकरपुर टोल बिकास समिती	वडा नं. १	
६	हटियाछाप टोल बिकास समिती	वडा नं. १	
७	बक्राड टोल बिकास समिती	वडा नं. १	
८	निरञ्जना टोल बिकास समिती	वडा नं. १	
९	सुकेला छार टोल बिकास समिती	वडा नं. २	
१०	निरञ्जना टोल बिकास समिती	वडा नं. २	

११	केउरा महुत टोल बिकास समिती	वडा नं. २	
१२	धाराधिरी टोल बिकास समिती	वडा नं. २	
१३	टिकाडुड टोल बिकास समिती	वडा नं. २	
१४	टिकाडुड टोल बिकास समिती	वडा नं. ३	
१५	सेम्जोड टोल बिकास समिती	वडा नं. ३	
१६	चौतारा टोल बिकास समिती	वडा नं. ३	
१७	चौतारा दलित टोल बिकास समिती	वडा नं. ३	
१८	गैरा टोल बिकास समिती	वडा नं. ३	
१९	घट्टेगाँउ टोल बिकास समिती	वडा नं. ४	
२०	हजारे टोल बिकास समिती	वडा नं. ४	
२१	कुपिण्डे मुसुरे भञ्ज्याड टोल बिकास समिती	वडा नं. ४	
२२	लापाड टोल बिकास समिती	वडा नं. ४	
२३	सेल्ले टोल बिकास समिती	वडा नं. ४	
२४	तल्लो सेल्ले उर्लेनी टोल बिकास समिती	वडा नं. ४	
२५	माथिल्लो भोक्टेनी टोल बिकास समिती	वडा नं. ४	
२६	माथिल्लो घोर्मु टोल बिकास समिती	वडा नं. ४	
२७	पल्लोथोक दुईघरे टोल बिकास समिती	वडा नं. ४	
२८	तल्लो घोर्मु टोल बिकास समिती	वडा नं. ४	

२९	आरुखर्क टोल विकास समिती	वडा नं. ४	
३०	गुठीवजार छेउगाँऊ टोल विकास समिती	वडा नं. ४	
३१	तमै टोल विकास समिती	वडा नं. ४	
३२	कल्लेरी टोल विकास समिती	वडा नं. ४	
३३	एकता टोल विकास समिती	वडा नं. ४	
३४	थर्पु भञ्ज्याङ टोल विकास समिती	वडा नं. ४	
३५	थर्पु वाहुनगाउँ दमाईगाउँ टोल विकास समिती	वडा नं. ४	
३६	दामडाँडे मभुवा टोल विकास समिती	वडा नं. ५	
३७	चरङ्गेपौवा टोल विकास समिती	वडा नं. ५	
३८	अलैंचे टोल विकास समिती	वडा नं. ५	
३९	चरङ्गेफेदी टोल विकास समिती	वडा नं. ५	
४०	बिहारथोक टोल विकास समिती	वडा नं. ५	
४१	चरङ्गे टोल विकास समिती	वडा नं. ५	
४२	आरनडाँडा टोल विकास समिती	वडा नं. ५	
४३	बेतिनी टोल विकास समिती	वडा नं. ५	
४४	सुधारा भञ्ज्याङ टोल विकास समिती	वडा नं. ५	
४५	रिपगाउँ टोल विकास समिती	वडा नं. ५	
४६	हुलागाउँ टोल विकास समिती	वडा नं. ५	

४७	पाटा टोल बिकास समिती	वडा नं. ५	
४८	कटुञ्जे वजार टोल बिकास समिती	वडा नं. ५	
४९	घलेगाउँ टोल बिकास समिती	वडा नं. ५	
५०	गुरुडगाउँ टोल बिकास समिती	वडा नं. ५	
५१	क्षेत्रीगाउँ टोल बिकास समिती	वडा नं. ५	
५२	नयाँछाप टोल बिकास समिती	वडा नं. ५	
५३	पुरानोछाप टोल बिकास समिती	वडा नं. ५	
५४	धमलागाउँ टोल बिकास समिती	वडा नं. ५	
५५	वाहुनगाउँ टोल बिकास समिती	वडा नं. ५	
५६	बानीजोर टोल बिकास समिती	वडा नं. ५	
५७	गैरीगाउँ टोल बिकास समिती	वडा नं. ५	
५८	टोड्केगाउँ टोल बिकास समिती	वडा नं. ५	

श्रोत : नेत्रावती गाउँपालिकामा गरिएको सर्वेक्षण (वडाध्यक्षहरु संगको अन्तर्वार्ता)

८.४ ऐन, नीति, नियम र कार्यप्रणाली